

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

RAPPORT AFWEZIGHEDEN NAAR AANLEIDING VAN ZIEKTE 2018

VLAAMS ONDERWIJSPERSONEEL

AGENTSCHAP VOOR
ONDERWIJSDIENSTEN

www.onderwijs.vlaanderen.be

Eindredactie

Ivo Francis

AGODI, Advies en Ondersteuning Onderwijspersoneel

Patricia Van Reet

AGODI, Personeel Basisonderwijs en CLB

Met medewerking van Certimed

Verantwoordelijke uitgever

Patrick Poelmans

Administrateur-generaal; Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI)

Lay-out

Sofie Alen

Depotnummer D/2019

RAPPORT AFWEZIGHEDEN NAAR AANLEIDING VAN ZIEKTE 2018

VLAAMS ONDERWIJSPERSONEEL

Inhoud

1	Inleiding	7
1.1.	Aantal personen.....	7
1.2.	Aantal personeelseenheden.....	12
2	Ziekte­dagen en attest­dagen.....	13
2.1.	Aantal ziekte­dagen.....	13
2.1.1.	Totaal aantal ziekte­dagen.....	13
2.1.2.	Gemiddeld aantal ziekte­dagen per personeelslid	13
2.2.	Aantal eendags­ziekten.....	14
2.2.1.	Totaal aantal eendags­ziekten.....	14
2.2.2.	Eendags­ziekte­verloven per onderwijs­niveau	15
2.2.3.	Eendags­ziekte­verlof per werkdag:.....	15
2.2.4.	Eendags­ziekte­verlof per leeftijds­groep.....	16
2.3.	Ziekte­dagen en vervan­ging.....	17
3	Ziekte­verzuim­per­centage en nul­verzuim.....	18
3.1.	Ziekte­verzuim­per­centage.....	18
3.1.1.	Ziekte­verzuim­per­centage per leeftijds­groep	19
3.1.2.	Ziekte­verzuim­per­centage per onderwijs­niveau	20
3.1.3.	Ziekte­verzuim­per­centage in het buitengewoon onderwijs.....	20
3.1.4.	Ziekte­verzuim­per­centage in de centra voor basiseducatie.....	21
3.1.5.	Ziekte­verzuim­per­centage per onderwijs­categor­ie.....	21
3.1.6.	Ziekte­verzuim­per­centage per net.....	22
3.1.7.	Ziekte­verzuim­per­centage per onderwijs­niveau per net.....	22
3.1.8.	Ziekte­verzuim­per­centage per onderwijs­categor­ie per net	23
3.1.9.	Ziekte­verzuim­per­centage in de Vlaamse centrum­steden en Brussel	24
3.2.	Nul­verzuim	25
3.2.1.	Nul­verzuim­per­centage per leeftijds­groep.....	25
3.2.2.	Nul­verzuim per provincie.....	26

4	Uitdieping van de ziektedagen.....	27
4.1.	Ziektedagen per afwezigheidsperiode.....	27
4.2	Gemiddeld aantal ziektedagen per personeelslid.....	28
4.2.1.	Gemiddeld aantal ziektedagen per leeftijdsgroep.....	28
4.2.2.	Gemiddeld aantal ziektedagen per provincie.....	29
4.2.3.	Gemiddeld aantal ziektedagen per provincie per leeftijdsgroep.....	29
4.2.4.	Gemiddeld aantal ziektedagen per leeftijdsgroep per net.....	30
4.2.5.	Gemiddeld aantal ziektedagen per provincie per net.....	31
4.2.6.	Gemiddeld aantal ziektedagen per provincie per net voor de leeftijdsgroep 56-65 jaar.....	31
4.2.7.	Gemiddeld aantal ziektedagen per onderwijscategorie.....	32
5	Epidemiologisch rapport.....	33
5.1.	Top 5 ziektedagen en ziektegevallen per aandoening.....	33
5.1.1.	Top 5 ziektedagen.....	33
5.1.2.	Top 5 ziektegevallen.....	34
5.2.	Ziekteverzuim wegens psychosociale aandoening.....	35
5.2.1.	Ziekteverzuim wegens psychosociale aandoening per leeftijdsgroep.....	35
5.2.1.1	Percentage dagen psychosociale aandoening voor de leeftijdsgroep 56-65 jaar.....	35
5.2.1.2	Percentage dagen psychosociale aandoening voor de leeftijdsgroep 46-55 jaar.....	36
5.2.1.3	Conclusie.....	36
5.2.2.	Percentage dagen psychosociale aandoening per onderwijscategorie.....	36
5.2.2.1.	Vergelijking directiepersoneel t.o.v. alle categorieën per leeftijdsgroep.....	37
5.2.2.2.	Vergelijking directiepersoneel t.o.v. alle categorieën per onderwijsniveau.....	37
6	Deeltijds werken wegens ziekte.....	38
6.1.	Verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte.....	38
6.1.1.	Algemene gegevens i.v.m. VVP-ziekte.....	39
6.1.2.	Uitdieping gegevens VVP-ziekte.....	40
6.1.2.1.	Aantal dagen VVP-ziekte per leeftijdsgroep.....	40
6.1.2.2.	Aantal dagen VVP-ziekte per provincie.....	42
6.1.2.3.	Aantal dagen VVP-ziekte per onderwijsniveau.....	43
6.1.2.4.	Aantal dagen VVP-ziekte per onderwijscategorie.....	44
6.1.2.5.	Aantal dagen VVP-ziekte epidemiologisch.....	45
6.1.2.6	VVP-ziekte: duur en tewerkstellingspercentage.....	46
6.1.3.	Conclusie.....	47

6.2.	Langdurig verlof voor verminderde prestaties wegens medische redenen	48
6.2.1.	Algemene gegevens over LVVPmed	49
6.2.2.	Uitdieping gegevens LVVPmed	50
6.2.2.1	Personeelsleden met LVVPmed per leeftijdsgroep	50
6.2.2.2	Personeelsleden met LVVPmed per provincie.....	51
6.2.2.3	Personeelsleden met LVVPmed per onderwijsniveau.....	52
6.2.2.4	Personeelsleden met LVVPmed per onderwijscategorie.....	53
6.2.2.5	LVVPmed epidemiologisch	54
6.2.2.6	LVVPmed: tewerkstellingspercentage en duur	55
6.3.	Conclusie	55
7	Controles op afwezigheid wegens ziekte	56
7.1.	Aantal uitgevoerde controles – opgeleverde resultaat	56
7.2.	Aantal uitgevoerde controles uitgesplitst naar de aanvrager van de controle	56
7.2.1.	Uitsplitsing van de controles op initiatief van het personeelslid.....	57
7.2.2.	Controles m.b.t. verlenging van VVP-ziekte en LVVPmed	57
7.3.	Arbitrageonderzoeken	57
7.4.	Aantal tweede controles	58
7.5.	Controles van eendagsziekten	58
7.6	Klachten bij controles.....	59
8	Samenvatting.....	60

1. Inleiding

In 2001 is de administratie gestart met het maken van een jaarrapport m.b.t. het ziekteverzuim voor het Vlaamse onderwijspersoneel, in samenwerking met de controlefirma die instaat voor de concrete ziektecontroles. In het eerste rapport werden de cijfers uitgesplitst per geslacht, leeftijdsgroep en provincie. In de volgende jaren werd het rapport uitgebreid met grafieken, kwamen er cijfers bij per onderwijsniveau en onderwijscategorie en werd het aangevuld met aanbevelingen voor het beleid. Sinds 2008 werd er een bijkomend onderzoek gedaan naar het ziekteverzuim van de directies.

Door de evolutie van de laatste jaren op het vlak van verloven voor verminderde prestaties wegens ziekte, namelijk het verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte dat is uitgebreid sinds 1 september 2011 en het langdurige verlof voor verminderde prestaties wegens medische reden dat is gecreëerd vanaf 1 januari 2015, is het aangewezen om dat onderdeel van de afwezigheden wegens ziekte af te splitsen van de gewone afwezigheden wegens ziekte. Dat is dan ook consequent gebeurd in dit jaarrapport, zoals ook al gebeurde in het jaarrapport van 2017.

Er zijn twee duidelijk onderscheiden onderdelen. In de hoofdstukken 2 tot en met 5 wordt ingegaan op de evolutie van het ziekteverzuim, waarbij personeelsleden volledig afwezig zijn wegens ziekte. Hoofdstuk 6 behandelt de twee verloven met verminderde prestaties naar aanleiding van ziekte, namelijk de evolutie van de opname van het verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte (VVP-ziekte) enerzijds en van het langdurig verlof om medische redenen (LVVPmed) anderzijds.

De meegedeelde gegevens gaan in essentie over het aantal ziektedagen dat de onderwijspersoneelsleden doorgaven aan de controlefirma Certimed. Daarnaast komen de gegevens uit de databanken voor personeelsbeheer van het ministerie, het zogenaamde Elektronische PersoneelsDossier (EPD).

In dit rapport worden gegevens verzameld voor de personeelsdossiers van het basisonderwijs, het secundair onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs, het volwassenenonderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding, de onderwijsinspectie en de pedagogische begeleidingsdiensten. De personeelsleden van de hogescholen ressorteren niet onder de ziektecontrole van Certimed.

1.1. Aantal personen

De personen die opgenomen zijn in dit rapport hebben een aanstelling en hebben recht op het ontvangen van een bezoldiging van het Agentschap voor Onderwijsdiensten en/of van de afdeling Volwassenenonderwijs van het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen.

Omdat de contracten met de controlefirma's telkens afgesloten worden per kalenderjaar, gaat het in het rapport 'afwezigheden naar aanleiding van ziekte' telkens om gegevens per kalenderjaar, niet per schooljaar.

Aantal fysieke personen

	2016	%	2017	%	2018	%
Mannen	48.380	25,33%	47.960	25,03%	48.082	24,86%
Vrouwen	142.604	74,67%	143.654	74,97%	145.356	75,14%
Totaal	190.984	100%	191.614	100%	193.438	100%

We stellen vast dat er 1.824 personen meer opgenomen zijn in dit rapport dan in het rapport van 2017.

Meer informatie over de evolutie van het aantal personeelsleden is te vinden in de statistische jaarboeken van het Vlaams Onderwijs 2017-2018 en 2018-2019 (onderwijsstatistieken).

Op de volgende bladzijden splitsen we de personen uit per leeftijdsgroep, provincie, onderwijsniveau, onderwijscategorie en onderwijsnet.

- Aantal personen per leeftijdsgroep (er wordt uitgegaan van de leeftijd van het personeelslid op 1 januari):

2018	-26j	%	26-35j	%	36-45j	%	46-55j	%	56-65j	%
M	2.806	5,84%	11.259	23,42%	13.010	27,06%	11.489	23,89%	9.268	19,28%
V	11.110	7,64%	39.963	27,49%	40.876	28,12%	34.200	23,53%	18.993	13,07%
Tot.	13.916	7,19%	51.222	26,48%	53.886	27,86%	45.689	23,62%	28.261	14,61%

De personen ouder dan 65j zijn niet opgenomen in de tabel.

Om de leeftijd te kunnen vergelijken worden hieronder ook de gegevens vermeld van 2017:

2017	-26j	%	26-35j	%	36-45j	%	46-55j	%	56-65j	%
M	3.001	6,26%	11.548	24,08%	12.606	26,28%	11.735	24,47%	8.866	18,49%
V	11.767	8,19%	40.526	28,21%	39.323	27,37%	34.414	23,96%	17.444	12,14%
Tot.	14.768	7,71%	52.074	27,18%	51.929	27,10%	46.149	24,08%	26.310	13,73%

Onderverdeling per jaar voor de leeftijd van 55 tot 65 jaar:

2018	55j	56j	57j	58j	59j	60j	61j	62j	63j	64j	65j
Mannen	1.249	1.322	1.326	1.465	1.486	1.467	973	497	327	225	180
Vrouwen	3.662	3.486	3.358	3.134	3.010	2.785	1.538	707	450	303	222
Totaal	4.911	4.808	4.684	4.599	4.496	4.252	2.511	1.204	777	528	402

Om de leeftijd te kunnen vergelijken worden hieronder ook de gegevens vermeld van 2017:

2017	55j	56j	57j	58j	59j	60j	61j	62j	63j	64j	65j
Mannen	1.335	1.339	1.456	1.502	1.485	1.390	633	437	271	213	140
Vrouwen	3.539	3.407	3.172	3.065	2.851	2.705	915	559	363	262	145
Totaal	4.874	4.746	4.628	4.567	4.336	4.095	1.548	996	634	475	285

Voor de volledigheid geven we ook de cijfers per leeftijd van de 65-plussers. In dit rapport vindt u verder geen uitgesplitste gegevens over deze leeftijdsgroep omdat deze groep zeer klein is.

2018	66j	67j	68j	69j	70j	+70j
Mannen	71	43	42	22	22	50
Vrouwen	64	50	33	23	16	28
Totaal	135	93	75	45	38	78

Om de leeftijd te kunnen vergelijken worden hieronder ook de gegevens vermeld van 2017:

2017	66j	67j	68j	69j	70j	+70j
Mannen	49	47	26	21	15	46
Vrouwen	61	38	31	16	11	23
Totaal	110	85	57	37	26	69

- Aantal personen per provincie:

2018	Antwerpen	%	VI-Brabant	%	BHG	%	Limburg	%	O-VI	%	W-VI	%
M	13.102	27,25%	6.175	12,84%	2.754	5,73%	6.599	13,72%	10.546	21,93%	8.895	18,50%
V	41.801	28,76%	20.427	14,05%	7.788	5,36%	19.245	13,24%	32.014	22,02%	24.060	16,55%
Tot.	54.903	28,38%	26.602	13,75%	10.542	5,45%	25.844	13,36%	42.560	22,00%	32.955	17,04%

BHG: Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- Aantal personen per provincie per leeftijdscategorie:

Antwerpen	-26j	%	26-35j	%	36-45j	%	46-55j	%	56-65j	%
Mannen	715	5,46%	3.054	23,31%	3.574	27,28%	3.201	24,43%	2.480	18,93%
Vrouwen	2.915	6,97%	11.555	27,64%	11.908	28,49%	9.948	23,80%	5.392	12,90%
Totaal	3.6300	6,61%	14.609	26,61%	15.482	28,20%	13.149	23,95%	7.872	14,34%

Vlaams-Brabant	-26j	%	26-35j	%	36-45j	%	46-55j	%	56-65j	%
Mannen	412	6,67%	1.653	26,77%	1.668	27,01%	1.389	22,49%	1.023	16,57%
Vrouwen	1.473	7,21%	5.659	27,70%	5.825	28,52%	4.836	23,67%	2.592	12,69%
Totaal	1.885	7,09%	7.312	27,49%	7.493	28,17%	6.225	23,40%	3.615	13,59%

BHG	-26j	%	26-35j	%	36-45j	%	46-55j	%	56-65j	%
Mannen	207	7,52%	736	26,72%	760	27,60%	523	18,99%	500	18,16%
Vrouwen	790	10,14%	2.660	34,16%	2.129	27,34%	1.392	17,87%	801	10,29%
Totaal	997	9,46%	3.396	32,21%	2.889	27,40%	1.915	18,17%	1.301	12,34%

Limburg	-26j	%	26-35j	%	36-45j	%	46-55j	%	56-65j	%
Mannen	408	6,18%	1.443	21,87%	1.767	26,78%	1.605	24,32%	1.360	20,61%
Vrouwen	1.452	7,54%	5.022	26,10%	5.277	27,42%	4.732	24,59%	2.744	14,26%
Totaal	1.860	7,20%	6.465	25,02%	7.044	27,26%	6.337	24,52%	4.104	15,88%

Oost-Vlaanderen	-26j	%	26-35j	%	36-45j	%	46-55j	%	56-65j	%
Mannen	597	5,66%	2.543	24,11%	2.798	26,53%	2.516	23,86%	2.024	19,19%
Vrouwen	2.528	7,90%	8.874	27,72%	8.963	28,00%	7.437	23,23%	4.173	13,03%
Totaal	3.125	7,34%	11.417	26,83%	11.761	27,63%	9.953	23,39%	6.197	14,56%

West-Vlaanderen	-26j	%	26-35j	%	36-45j	%	46-55j	%	56-65j	%
Mannen	467	5,25%	1.829	20,56%	2.440	27,43%	2.254	25,34%	1.875	21,08%
Vrouwen	1.947	8,09%	6.190	25,73%	6.768	28,13%	5.852	24,32%	3.287	13,66%
Totaal	2.414	7,33%	8.019	24,33%	9.208	27,94%	8.106	24,60%	5.162	15,66%

- Aantal personen per onderwijsniveau:

2018	Basis	%	Secundair	%	DKO	%	VO	%	CLB	%
Mannen	10.923	22,72%	30.274	62,96%	2.572	5,35%	3.502	7,28%	394	0,82%
Vrouwen	73.946	50,87%	55.893	38,45%	3.949	2,72%	7.379	5,08%	3.615	2,49%
Totaal	84.869	43,87%	86.167	44,55%	6.521	3,37%	10.881	5,63%	4.009	2,07%

Basisonderwijs: hoofdstructuur 111, 121, 211, 221, IA0, IB0, IP0, ID0, IE0, T00

Secundair onderwijs: hoofdstructuur 311, 312, 321, IF0, IH0, IIO

Deeltijds Kunstonderwijs: hoofdstructuur 316

Volwassenenonderwijs: hoofdstructuur 317, 417, 618

CLB: hoofdstructuur C00, P00

Niet apart opgenomen: inspectie (DS0), pedagogische begeleiding (B**) en andere kleine hoofdstructuren (A00, D00 en K00)

- Aantal personen in het buitengewoon onderwijs:

2018	buitengewoon kleuteronderwijs	buitengewoon lager onderwijs	buitengewoon secundair onderwijs
Mannen	23	1.327	3.027
Vrouwen	696	9.097	7.233
Totaal	719	10.424	10.260

Zij vormen een deelgroep van respectievelijk basisonderwijs en secundair onderwijs van de tabel hierboven over het aantal personen per onderwijsniveau.

- Aantal personen in de centra voor basiseducatie:

2018	CBE
Mannen	219
Vrouwen	1.278
Totaal	1.497

Zij vormen een deelgroep van het volwassenonderwijs.

- Aantal personen per onderwijscategorie

2018	Ond	%	Dir	%	ParaM	%	Opv	%
M	40.660	84,56%	2.375	4,94%	327	0,68%	3.096	6,44%
V	117.362	80,74%	3.138	2,16%	6.776	4,66%	8.589	5,91%
Totaal	158.022	81,69%	5.513	2,85%	7.103	3,67%	11.685	6,04%

2018	Adm	%	Tech	%	MVD	%
M	1083	2,25%	314	0,65%	40	0,08%
V	6048	4,16%	3152	2,17%	101	0,07%
Totaal	7131	3,69%	3466	1,79%	141	0,07%

Ond: bestuurs- en onderwijzend personeel met uitzondering van de directie

Dir: directiepersoneel

ParaM: paramedisch, psychologisch, orthopedagogisch, sociaal en medisch personeel

Opv:: opvoedend hulppersoneel

Adm: administratief personeel

Tech: technisch personeel

MVD: meester, vak- en dienstpersoneel

Niet apart opgenomen: inspectie en pedagogische begeleiding

- Aantal personen per net

2018	GO!	Gesubs. Gem. ond.	Gesubs. Prov. ond.	Gesubs. Vrij ond.
Mannen	10.475	6.972	1.965	28.458
Vrouwen	29.770	23.506	2.849	88.696
Totaal	40.245	30.478	4.814	117.154

De personeelsleden van de scholen van de Vlaamse Gemeenschapscommissie in Brussel zijn niet opgenomen in deze tabel.

- Aantal personen per net per leeftijdscategorie:

2018	-26j	%	26-35j	%	36-45j	%	46-55j	%	56-65j	%
GO!	2.913	7,24%	11.931	29,65%	12.335	30,65%	8.234	20,46%	4.752	11,81%
Gesubs. Gem. ond.	2.197	7,21%	8.168	26,80%	8.291	27,20%	7301	23,95%	4.443	14,58%
Gesubs. Prov.ond.	205	4,26%	992	20,61%	1.392	28,92%	1.225	25,45%	985	20,46%
Gesubs. Vrij ond.	8.473	7,23%	29.949	25,56%	31.686	27,05%	28.803	24,59%	17.954	15,33%

1.2. Aantal personeelseenheden

Een volgend begrip dat gebruikt wordt om het ziekteverzuim te kunnen weergeven en verband houdt met personeel is 'personeelseenheid'. Eén 'personeelseenheid' is de aanstelling van één persoon voor een volledig jaar.

In **2018**:

48.082 mannen komen overeen met 42.891,64 personeelseenheden

145.356 vrouwen komen overeen met 131.402,07 personeelseenheden

193.438 personen komen overeen met 174.293,71 personeelseenheden

In **2017** vertegenwoordigden 191.614 personen 172.605,87 personeelseenheden.

In **2016** vertegenwoordigden 190.984 personen 171.593,52 personeelseenheden.

We merken daarbij op dat ten opzichte van het rapport van 2017 het aantal personen en het aantal personeelseenheden stijgt. Het aantal personen stijgt met 0,95%, het aantal personeelseenheden stijgt met 0,98%.

Alle berekeningen en gegevens van Certimed m.b.t. de opgenomen ziektedagen zijn gebaseerd op personeelseenheden.

Als we het verder in dit rapport hebben over 'personeelsleden' bedoelen we 'personeelseenheden'.

Als het begrip personeelseenheden niet gebruikt wordt, maar men uitgaat van 'fysieke personen', dan wordt dat expliciet vermeld.

2. Ziekte­dagen en attest­dagen

2.1. Aantal ziekte­dagen

2.1.1. Totaal aantal ziekte­dagen

De ziekte­dagen die zijn geregistreerd bij Certimed voor het jaar 2018 (attesten opgestuurd in 2017 en 2018 voor 2018), aangevuld met de eendags­ziekte­verloven, bedragen 2.853.170 dagen. Ter vergelijking:

- Ziekte­dagen voor het jaar 2017: 2.738.618

- Ziekte­dagen voor het jaar 2016: 2.702.599

Nominaal is er een stijging met 114.552 ziekte­dagen. Dat is een stijging van 4,18% t.a.v. 2017. Er is ook een beperkte stijging van het aantal personeelsleden van 0,98 % Er is bijgevolg sprake van een stijging van het ziekte­verzuim.

2.1.2. Gemiddeld aantal ziekte­dagen per personeelslid

In 2018 noteren we de volgende cijfers m.b.t. het gemiddelde aantal ziekte­dagen per personeelslid:

Mannen : 585.896 dagen voor 42.891,64 personeelsleden = 13,66

Vrouwen: 2.267.274 dagen voor 131.402,07 personeelsleden = 17,25

Totaal: 2.853.170 dagen voor 174.293,71 personeelsleden = 16,37

Ziekte­dagen	2016	2017	2018
Mannen	13,11	12,99	13,66
Vrouwen	16,65	16,82	17,25
Totaal	15,77	15,87	16,37

Uit deze cijfers blijkt dat er een duidelijke stijging is in vergelijking met vorig jaar, de stijging is het grootst bij de mannen.

2.2. Aantal eendagsziekten

2.2.1. Totaal aantal eendagsziekten (personeelsdatabank EPD)

Het aantal eendagsziekteverloven voor 2018 bedraagt 110.823 dagen, genomen door 65.278 personen.

Het aantal eendagsziekteverloven voor 2017 bedraagt 106.356 dagen, genomen door 63.012 personen.

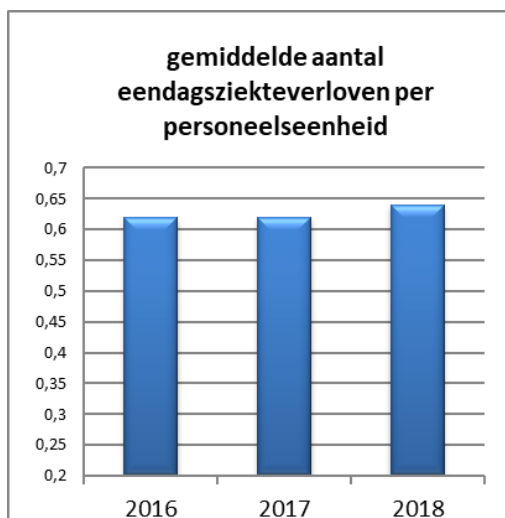
Het aantal eendagsziekteverloven voor 2016 bedraagt 106.683 dagen, genomen door 63.215 personen.

De eendagsziekteverloven zijn in 2018 gestegen met 4.467 dagen. Dat is een stijging met 4,20% ten opzichte van 2017, terwijl het aantal personeelsleden dat potentieel eendagsziekteverlof kon opnemen steeg met 0,95%.

Het percentage personen dat gebruik maakt van eendagsziekteverloven stijgt. In 2018 was dat gelijk aan 33,75%. In 2017 bedroeg het percentage 32,88% en in 2016 maakte 33,10% van het onderwijspersoneel ten minste één keer gebruik van een eendagsziekteverlof.

We zagen de afgelopen jaren een stijging van het aantal dagen eendagsziekteverlof. Om die reden is de bovenstaande tabel met de cijfers vanaf 2014 opgenomen, om de vergelijking met de voorgaande jaren te kunnen maken over een periode van 5 jaar.

In 2018 was het gemiddelde aantal eendagsziekteverloven per personeelseenheid gelijk aan 0,64. In 2017 was dat 0,62; in 2016 ging het om een gemiddeld aantal van 0,62.

2.2.2. Eendagsziekteverloven per onderwijsniveau

In de onderstaande tabel delen we het aantal eendagsziekteverloven per onderwijsniveau door het aantal personeelsleden in het betrokken onderwijsniveau. Zo kunnen we vaststellen of er verschillen zijn tussen de onderwijsniveaus m.b.t. de opname van eendagsziekte.

2016	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB	Totaal
Mannen	0,38	0,65	0,66	0,35	0,96	0,57
Vrouwen	0,39	0,77	0,72	0,45	0,83	0,56
Totaal	0,39	0,72	0,69	0,42	0,84	0,56

2017	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB	Totaal
Mannen	0,38	0,65	0,61	0,41	0,82	0,57
Vrouwen	0,37	0,76	0,67	0,59	0,77	0,55
Totaal	0,38	0,72	0,65	0,54	0,77	0,56

2018	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB	Totaal
Mannen	0,41	0,67	0,64	0,43	0,81	0,59
Vrouwen	0,39	0,76	0,66	0,66	0,84	0,57
Totaal	0,40	0,73	0,66	0,58	0,83	0,57

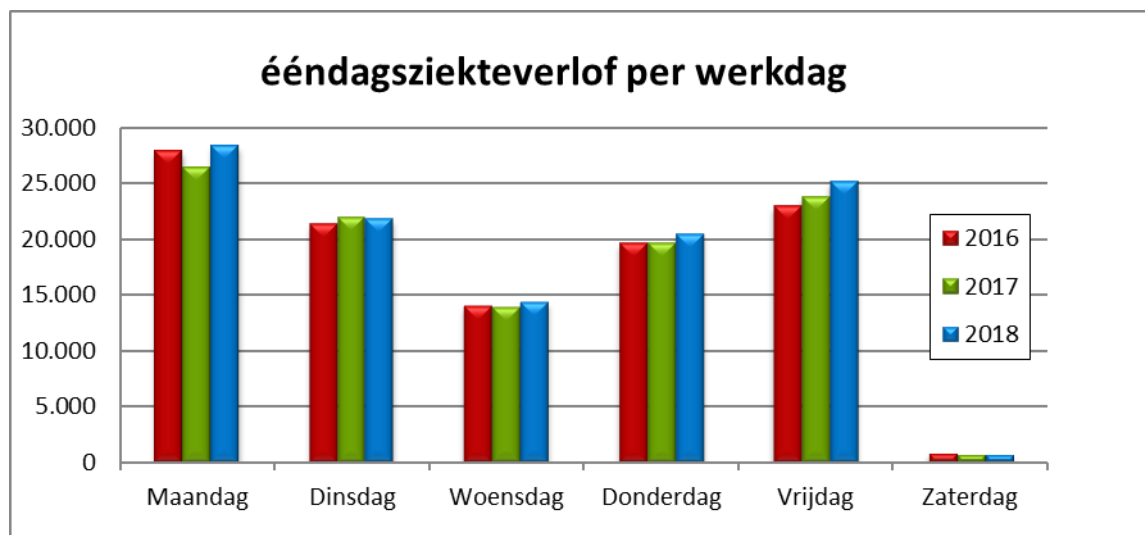
Vrouwen in het CLB maken het meest gebruik van het eendagsziekteverlof, vrouwen in het basisonderwijs het minst. Los van de verdeling naar geslacht merken we dat de personeelsleden van het CLB het meest gebruik maken van het eendagsziekteverlof.

2.2.3. Eendagsziekteverlof per werkdag:

	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag	Zaterdag
2016	27.894	21.365	13.972	19.686	22.951	732
2017	26.366	21.916	13.854	19.663	23.805	693
2018	28.327	21.782	14.378	20.420	25.169	682

Niet opgenomen: zondagen

Blijkbaar worden de eendagsziekteverloven nog steeds het meest genomen op dagen die aansluiten bij het weekend. In 2016 werd 47,66% van de eendagsziekteverloven opgenomen op een maandag of een vrijdag, in 2017 47,17% en in 2018 47,41%.

2.2.4. Eendagsziekteverlof per leeftijdsgroep

In de onderstaande tabel delen we het aantal eendagsziekteverloven van de leeftijdsgroep door het aantal personeelsleden van de leeftijdsgroep.

	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
2016	0,37	0,62	0,60	0,53	0,51
2017	0,36	0,62	0,59	0,53	0,52
2018	0,36	0,65	0,61	0,55	0,52

Eendagsziekteverlof komt vooral voor in de leeftijdsgroep 26-35j. Deze groep heeft ook het laagste nulverzuimpercentage, zie pagina 25.

2.3. Ziekte­dagen en vervanging

Sinds enkele jaren volgen wij op in welke mate ziekte­verloven leiden tot vervanging van de titularissen. Deze gegevens worden gedistilleerd uit de personeels­databank (EPD) van het Agentschap voor Onderwijs­diensten.

Als we de voorbije jaren bekijken, zien we dat er voor ongeveer 70% van de ziekte­dagen vervangers ingeschakeld worden. Dat is voor een deel verklaarbaar door het feit dat vervangingen slechts mogelijk zijn vanaf 10 dagen afwezigheid (m.u.v. de toepassing van een vervanging van korte afwezigheden in het basisonderwijs).

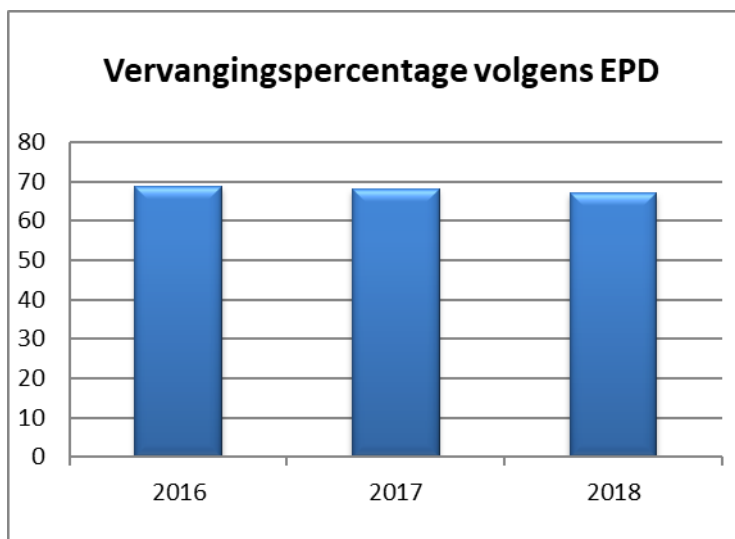
Volgens de personeels­databank EPD werden er in **2018** 1.994.545 dagen vervangen door 35.615 personen.

In **2017**: 1.918.427 dagen en 33.769 vervangers

In **2016**: 1.907.186 dagen en 32.875 vervangers

Volgens EPD wordt er 67,21% van het totale aantal ziekte­dagen vervangen (in 2017: 68,16%; in 2016: 68,82%)

In 2018 werden er meer dagen vervangen door meer vervangers, maar het percentage vervangen ziekte­dagen daalde. Dat kan er op wijzen, dat men voor een afwezigheid wegens ziekte van één personeels­lid soms meer dan één vervanger moet zoeken en dat men niet altijd een vervanger vindt.

3. Ziekteverzuimpercentage en nulverzuim

3.1 Ziekteverzuimpercentage

Het ziekteverzuim is het aantal ziektedagen dat de personeelsleden gespreid over het jaar opnemen. Het 'ziekteverzuimpercentage' wordt als volgt berekend:

$$\frac{\text{totaal aantal ziektedagen} \times 100}{\text{totaal aantal personeelseenheden} \times 365 \text{ (of 366)}}$$

Dat percentage geeft weer hoeveel procent van de dagen in een jaar een personeelslid gemiddeld afwezig is wegens ziekte.

Traditioneel wordt in alle sectoren het ziekteverzuimpercentage berekend op basis van het totale aantal dagen in het jaar, zonder rekening te houden met op te nemen vakantiedagen. Ook in de privésector en bij overheidsdiensten kan dat aantal vakantiedagen uiteenlopen. Doordat in het onderwijs het aantal dagen vakantie relatief groot is en in deze perioden het ziekteverzuim significant lager is, moeten we ervan uitgaan dat het ziekteverzuimpercentage voor het onderwijspersoneel daardoor positief beïnvloed wordt. Dat aspect maakt een vergelijking met andere sectoren moeilijk.

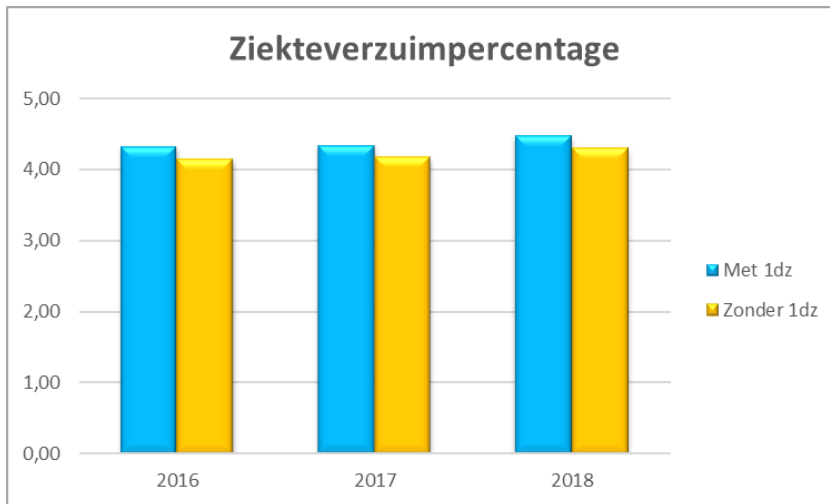
In 2018 was het ziekteverzuimpercentage 4,48% (met eendagsziekteverloven inbegrepen) en 4,31% zonder eendagsziekteverloven.

In 2017 was het ziekteverzuimpercentage 4,35% (met eendagsziekteverloven inbegrepen) en 4,18% zonder eendagsziekteverloven.

In 2016 was het ziekteverzuimpercentage 4,32% (met eendagsziekteverloven inbegrepen) en 4,15% zonder eendagsziekteverloven.

Bovenstaande gegevens kunnen als volgt samengevat worden.

	Met 1dz	Zonder 1dz
2016	4,32%	4,15%
2017	4,35%	4,18%
2018	4,48%	4,31%

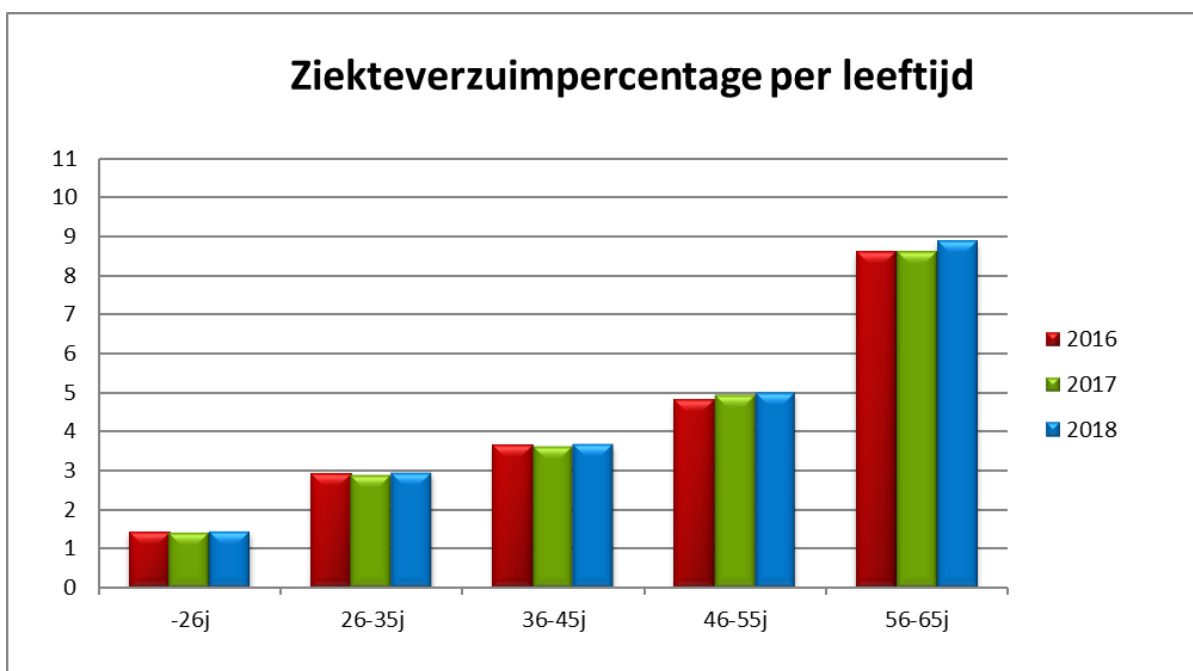
Daaruit moeten we concluderen dat het ziekteverzuimpercentage in 2018 het hoogste was van de laatste jaren. Verder in dit rapport bedoelen we met het ziekteverzuimpercentage steeds het percentage met eendags-ziekteverloven inbegrepen.

3.1.1 Ziekteverzuimpercentage per leeftijdsgroep

	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
2016	1,43%	2,93%	3,66%	4,83%	8,61%
2017	1,40%	2,88%	3,61%	4,92%	8,61%
2018	1,43%	2,93%	3,68%	4,97%	8,87%

Over de jaren heen zien we dat het ziekteverzuimpercentage opmerkelijk stijgt met de leeftijd.

In vergelijking met het voorbije jaar stijgt het ziekteverzuimpercentage in 2018 in alle leeftijdsgroepen, maar het meest in de leeftijdsgroep 56-65j.

3.1.2 Ziekteverzuimpercentage per onderwijsniveau

2016	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	3,76%	3,71%	2,58%	2,84%	4,14%
Vrouwen	4,61%	4,63%	3,50%	4,38%	4,01%
Totaal	4,50%	4,31%	3,13%	3,90%	4,02%

2017	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	3,79%	3,64%	2,36%	2,97%	3,71%
Vrouwen	4,63%	4,65%	3,71%	4,67%	4,48%
Totaal	4,52%	4,29%	3,17%	4,15%	4,40%

2018	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	3,92%	3,83%	2,75%	3,01%	4,67%
Vrouwen	4,80%	4,70%	3,97%	4,82%	4,49%
Totaal	4,68%	4,40%	3,48%	4,26%	4,51%

Het ziekteverzuim per niveau stijgt het felst in het DKO, met 0,31%, maar het blijft wel het niveau met het laagste ziekteverzuimpercentage.

3.1.3 Ziekteverzuimpercentage in het buitengewoon onderwijs

2016	buitengewoon kleuteronderwijs	buitengewoon lager onderwijs	buitengewoon secundair onderwijs
Mannen	3,16%	3,88%	4,44%
Vrouwen	4,80%	4,58%	5,04%
Totaal	4,75%	4,49%	4,85%

2017	buitengewoon kleuteronderwijs	buitengewoon lager onderwijs	buitengewoon secundair onderwijs
Mannen	4,02%	4,33%	4,53%
Vrouwen	5,10%	4,68%	4,90%
Totaal	5,07%	4,64%	4,40%

2018	buitengewoon kleuteronderwijs	buitengewoon lager onderwijs	buitengewoon secundair onderwijs
Mannen	5,52%	4,02%	4,49%
Vrouwen	6,10%	4,91%	4,97%
Totaal	6,08%	4,79%	4,82%

Het percentage is gestegen voor alle groepen in vergelijking met 2017. Er is een daling bij mannen in het buitengewoon secundair onderwijs.

3.1.4 Ziekteverzuimpercentage in de centra voor basiseducatie

2018	CBE
Mannen	3,50%
Vrouwen	6,60%
Totaal	6,16%

In vergelijking met het Volwassenonderwijs is het ziekteverzuimpercentage hoger in de centra voor basiseducatie. De gegevens voor de CBE worden enkel voor 2018 gegeven, omdat de personeelsleden van de CBE pas vanaf 01-01-2018 statutair geworden zijn.

3.1.5 Ziekteverzuimpercentage per onderwijscategorie

2016	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	3,55%	4,10%	3,27%	3,87%	2,58%	3,94%	16,90%
Vrouwen	4,55%	4,91%	4,46%	4,60%	4,60%	3,93%	14,47%
Totaal	4,29%	4,54%	4,40%	4,41%	4,29%	3,93%	15,08%

2017	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	3,49%	4,19%	3,89%	3,96%	2,90%	3,46%	17,53%
Vrouwen	4,58%	5,05%	4,64%	4,82%	4,64%	4,31%	13,02%
Totaal	4,30%	4,67%	4,60%	4,59%	4,39%	4,23%	14,26%

2018	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	3,73%	4,01%	3,99%	3,78%	2,69%	4,60%	13,89%
Vrouwen	4,71%	5,31%	4,90%	4,82%	4,38%	4,47%	16,53%
Totaal	4,46%	4,75%	4,86%	4,55%	4,15%	4,48%	15,77%

Er is een uitschieter bij het meesters-, vak- en dienstpersoneel. We noteren daarbij dat het om een uitdovende en beperkte personeelscategorie gaat (141 personeelsleden) met een groter aandeel oudere personeelsleden. Voor het overige zien we een opmerkelijke daling bij het administratief personeel, zowel mannen als vrouwen en een stijging van 0,26% bij het vrouwelijk directiepersoneel.

3.1.6 Ziekteverzuimpercentage per net

2016	GO!	Gesubsidieerd gemeentelijk onderwijs	Gesubsidieerd provinciaal onderwijs	Gesubsidieerd vrij onderwijs
Mannen	4,13%	3,50%	4,10%	3,40%
Vrouwen	4,94%	4,68%	4,53%	4,40%
Totaal	4,73%	4,41%	4,35%	4,16%

2017	GO!	Gesubsidieerd gemeentelijk onderwijs	Gesubsidieerd provinciaal onderwijs	Gesubsidieerd vrij onderwijs
Mannen	4,06%	3,41%	4,09%	3,39%
Vrouwen	5,00%	4,79%	5,05%	4,42%
Totaal	4,76%	4,47%	4,65%	4,17%

2018	GO!	Gesubsidieerd gemeentelijk onderwijs	Gesubsidieerd provinciaal onderwijs	Gesubsidieerd vrij onderwijs
Mannen	4,00%	3,55%	3,94%	3,68%
Vrouwen	4,88%	5,00%	5,35%	4,59%
Totaal	4,65%	4,67%	4,78%	4,37%

Het ziekteverzuim van het gesubsidieerd vrij onderwijs is lager dan het algemeen ziekteverzuimpercentage van 4,48%. Het ziekteverzuim van het Gemeenschapsonderwijs is gedaald in vergelijking met 2017.

3.1.7 Ziekteverzuimpercentage per onderwijsniveau per net

2016	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
GO!	4,84%	4,80%	3,45%	4,06%	4,92%
Gesubs. gemeentel. ond.	4,71%	4,95%	3,10%	3,87%	5,22%
Gesubs. provinciaal ond.	4,70%	4,59%	-	3,51%	2,63%
Gesubs. vrij onderwijs	4,31%	4,08%	2,72%	3,88%	3,64%

2017	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
GO!	4,90%	4,79%	3,12%	4,09%	4,94%
Gesubs. gemeentel. ond.	4,77%	4,90%	3,16%	4,43%	6,09%
Gesubs. provinciaal ond.	4,55%	4,72%	-	4,54%	2,44%
Gesubs. vrij onderwijs	4,32%	4,06%	4,02%	4,05%	4,11%

2018	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
GO!	4,90%	4,62%	2,96%	3,84%	4,55%
Gesubs. gemeentel. ond.	5,00%	4,76%	3,54%	4,53%	5,31%
Gesubs. provinciaal ond.	4,19%	5,03%	-	4,25%	4,69%
Gesubs. vrij onderwijs	4,50%	4,26%	3,56%	4,44%	4,43%

Voor het basisonderwijs zitten het gesubsidieerd vrij onderwijs en het gesubsidieerd provinciaal onderwijs onder het algemeen gemiddelde ziekteverzuimpercentage van het basisonderwijs van 4,68 % (zie rubriek 3.1.2) Voor het secundair onderwijs zit alleen het gesubsidieerd vrij onderwijs onder het algemeen gemiddelde ziekteverzuimpercentage van het secundair onderwijs van 4,40%.

3.1.8 Ziekteverzuimpercentage per onderwijscategorie per net

2016	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
GO!	4,59%	4,89%	4,86%	4,88%	5,14%	4,63%	15,08%
Gesubs. gemeentel. ond.	4,37%	5,14%	5,01%	4,33%	4,24%	4,92%	-
Gesubs. provinciaal ond.	4,36%	2,52%	4,55%	3,78%	7,54%	2,56%	-
Gesubs. vrij onderwijs	4,17%	4,29%	3,99%	4,25%	3,98%	3,64%	-

2017	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
GO!	4,60%	5,49%	5,17%	5,09%	5,16%	4,66%	14,26%
Gesubs. gemeentel. ond.	4,42%	4,90%	5,31%	4,62%	4,35%	5,84%	-
Gesubs. provinciaal ond.	4,64%	5,35%	3,61%	4,80%	6,75%	0,90%	-
Gesubs. vrij onderwijs	4,16%	4,33%	4,16%	4,35%	4,12%	4,01%	-

2018	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
GO!	4,55%	5,00%	5,51%	4,83%	4,13%	4,66%	15,77
Gesubs. gemeentel. ond.	4,64%	5,08%	5,65%	4,86%	4,28%	4,59%	-
Gesubs. provinciaal ond.	4,77%	4,64%	3,67%	5,73%	4,03%	3,59%	-
Gesubs. vrij onderwijs	4,37%	4,57%	4,37%	4,31%	4,16%	4,44%	-

Opmerkelijk is de daling bij het directiepersoneel van het Gemeenschapsonderwijs en het gesubsidieerd provinciaal onderwijs.

3.1.9 Ziekteverzuimpercentage in de Vlaamse centrumsteden en Brussel

Het gaat om het ziekteverzuimpercentage van de personeelsleden van de onderwijsinstellingen van de hieronder vermelde steden.

	Basisonderwijs		Secundair onderwijs	
	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen
Aalst	3,71	4,58	4,75	4,35
Antwerpen	3,39	4,83	3,29	4,99
Brugge	4,03	4,78	4,01	4,93
Brussel	4,00	4,70	3,65	4,85
Genk	4,37	4,83	4,86	5,52
Gent	3,80	5,18	3,47	4,87
Hasselt	3,82	5,21	4,36	5,22
Kortrijk	4,39	3,78	3,74	4,70
Leuven	3,14	5,15	3,13	4,99
Mechelen	4,73	4,69	4,28	4,65
Oostende	4,54	5,37	4,25	4,60
Roeselare	3,26	4,22	2,97	3,69
Sint-Niklaas	2,61	3,97	3,30	4,52
Turnhout	6,58	4,85	4,86	4,45

Brussel: Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- Percentage hoger dan het percentage voor basis- of secundair onderwijs (zie 3.1.2)

De top 5: Turnhout basisonderwijs mannen, Genk secundair onderwijs vrouwen, Oostende basisonderwijs vrouwen, Hasselt secundair onderwijs vrouwen, en Hasselt basisonderwijs vrouwen.

Genk is de centrumstad waarbij de vier categorieën hoger scoren dan het gemiddelde.

Opmerkelijk is dat de drie grootsteden Gent, Brussel en Antwerpen in twee categorieën onder het gemiddelde scoren.

3.2 Nulverzuim

Het nulverzuimpercentage is het percentage personeelsleden dat in de loop van het jaar niet ziek geweest is. Dat wil zeggen: hoe hoger het nulverzuimpercentage, hoe meer personeelsleden nooit afwezig zijn wegens ziekte.

De algemeen aanvaarde norm door controlefirma's is hier 50%. Dat betekent dat men ervan uitgaat dat in ondernemingen de helft van alle personeelsleden geen enkele dag ziek is tijdens een jaar.

Als de eendagsziekteverloven meegeteld worden, is er voor het Vlaamse onderwijs een nulverzuimpercentage in 2018 van 41,04% (in 2017 van 42,72%; in 2016: 42,30%). Ruim vier op tien onderwijspersoneelsleden is geen enkele dag ziek geweest is in 2018.

Het nulverzuimpercentage zonder het meerekenen van eendagsziekteverloven is 57,01% in 2018 (58,65% in 2017; 57,89% in 2016).

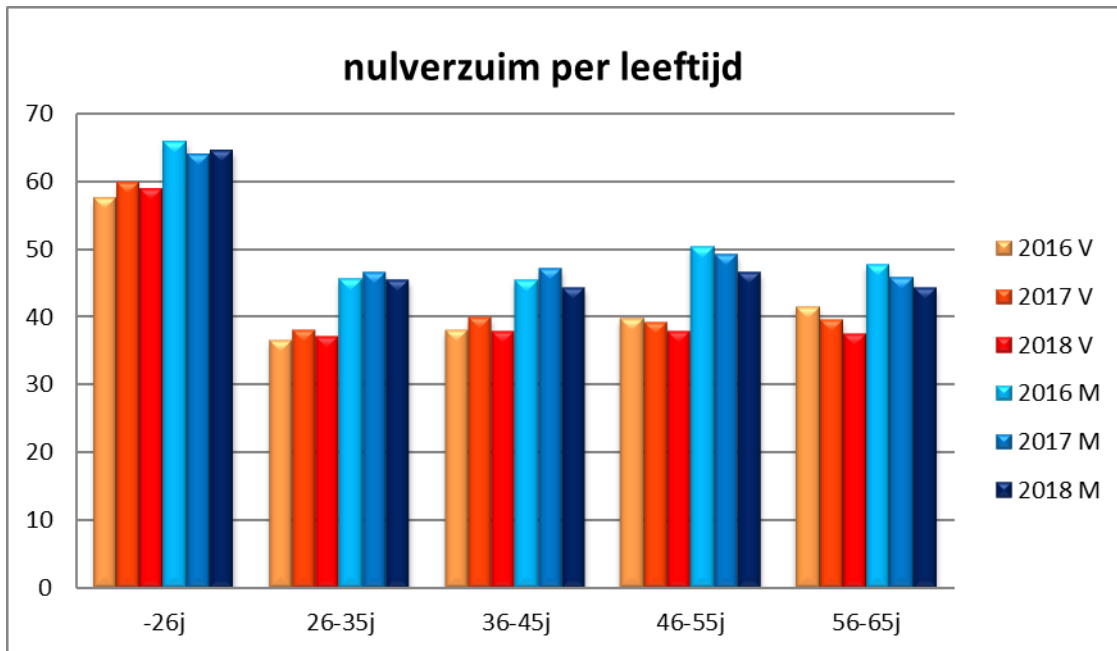
In de volgende tabellen werken we telkens met het nulverzuimpercentage rekening houdend met eendagsziekteverloven.

3.2.1 Nulverzuimpercentage per leeftijdsgroep

2016	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	65,74%	45,51%	45,35%	50,24%	47,72%
Vrouwen	57,59%	36,43%	38,09%	39,64%	41,48%
Totaal	59,26%	38,45%	39,86%	42,38%	43,68%

2017	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	63,95%	46,50%	47,03%	49,24%	45,85%
Vrouwen	59,85%	38,04%	39,88%	39,05%	39,47%
Totaal	60,68%	39,92%	41,62%	41,62%	41,62%

2018	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	64,47%	45,30%	44,31%	46,51%	44,35%
Vrouwen	58,84%	36,98%	37,85%	37,82%	37,50%
Totaal	59,97%	38,81%	39,41%	40,00%	39,75%

Het nulverzuimpercentage is het hoogst in de leeftijdscategorie van -26j, zowel bij de mannen als bij de vrouwen. Daarnaast zien we ook dat het nulverzuimpercentage bij mannen hoger is dan bij vrouwen. Het nulverzuimpercentage is het laagst in de leeftijdsgroep 26-35j.

3.2.2 Nulverzuim per provincie

2016	Antwerpen	VI-Brabant	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	46,38%	48,19%	47,45%	47,93%	53,73%
Vrouwen	38,43%	38,18%	39,38%	39,66%	46,71%
Totaal	40,36%	40,61%	41,50%	41,75%	48,65%

2017	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	46,54%	45,46%	48,86%	47,93%	48,02%	54,11%
Vrouwen	39,12%	39,20%	37,26%	40,28%	40,37%	47,19%
Totaal	40,90%	40,66%	40,29%	42,26%	42,28%	49,06%

2018	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	44,70%	43,26%	47,31%	46,05%	46,02%	51,87%
Vrouwen	37,64%	36,64%	35,89%	38,64%	38,93%	46,21%
Totaal	39,33%	38,17%	38,87%	40,53%	40,68%	47,74%

Vlaams-Brabant heeft het laagste nulverzuimpercentage.

West-Vlaanderen noteert het hoogste nulverzuimpercentage.

4. Uitdieping van de ziektedagen

4.1. Ziektedagen per afwezigheidsperiode

In de volgende tabellen verdelen we de ziektedagen volgens de duur van de afwezigheidsperiode.

Bij de bespreking van de ziektedagen gaat het over de absolute gegevens. Er wordt dus geen rekening gehouden met de stijging van het aantal personeelsleden of met bepaalde categorieën van personeelsleden.

Ziektedagen	2016	%	2017	%	2018	%
1-10d	438.164	16,21%	427.747	15,62%	460.357	16,13%
11-30d	347.227	12,85%	353.078	12,89%	349.674	12,26%
31-180d	1.270.332	47,00%	1.265.575	46,21%	1.339.129	46,93%
>180d	646.876	23,94%	692.405	25,28%	704.010	24,67%

Bij de verdeling van de ziektedagen over de duur van de afwezigheidsperiode zien we een duidelijke procentuele stijging in de categorie 1-10d en de categorie 31-180d.

71,60% van het totale aantal ziektedagen is lang ziekteverzuim (meer dan 30 dagen).

Onderverdeeld per geslacht en leeftijdscategorie geeft dat het volgende resultaat:

mannen	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
1-10d	45,57%	37,95%	26,25%	17,59%	7,01%
11-30d	18,91%	17,46%	13,85%	12,33%	6,39%
31-180d	35,53%	37,75%	47,39%	47,19%	44,29%
>180d	0,00%	6,84%	12,51%	22,89%	42,31%

vrouwen	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
1-10d	48,01%	26,13%	18,25%	13,05%	7,76%
11-30d	19,38%	17,51%	14,17%	12,01%	8,19%
31-180d	29,87%	47,37%	49,92%	48,14%	45,57%
>180d	2,74%	8,99%	17,66%	26,80%	38,47%

Zowel bij mannen als bij vrouwen is er een piek bij 36-45j en 31-180d.

4.2. Gemiddeld aantal ziektedagen per personeelslid

Onder punt 2.1.2 werd al aangehaald dat in 2018 het gemiddelde aantal ziektedagen per personeelslid 16,37 dagen bedroeg. Dat gaan we nu verder in detail bekijken.

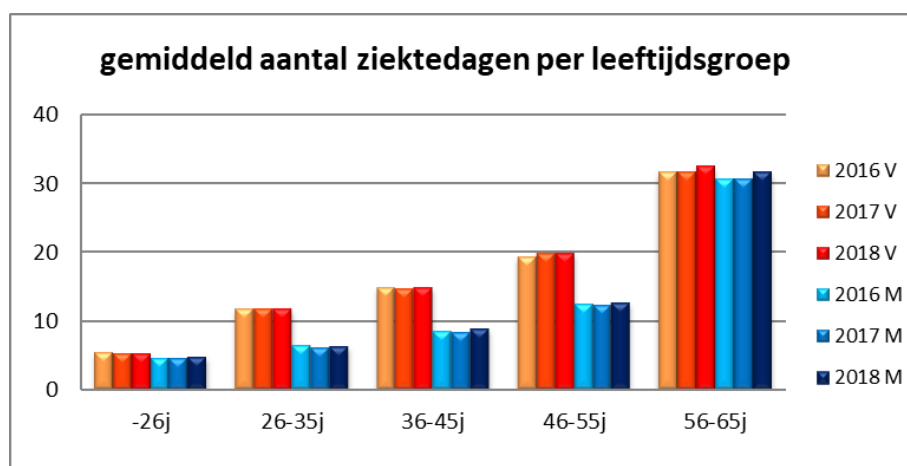
4.2.1 Gemiddeld aantal ziektedagen per leeftijdsgroep

2016	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	4,59	6,41	8,59	12,45	30,70
Vrouwen	5,38	11,88	14,86	19,40	31,84

2017	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	4,62	6,07	8,37	12,30	30,76
Vrouwen	5,23	11,76	14,68	19,86	31,78

2018	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	4,84	6,32	8,85	12,71	31,85
Vrouwen	5,33	11,87	14,88	19,95	32,60

We zien dat het aantal ziektedagen stijgt met de leeftijd. In alle leeftijdsgroepen zijn de vrouwen gemiddeld meer dagen afwezig dan de mannen.

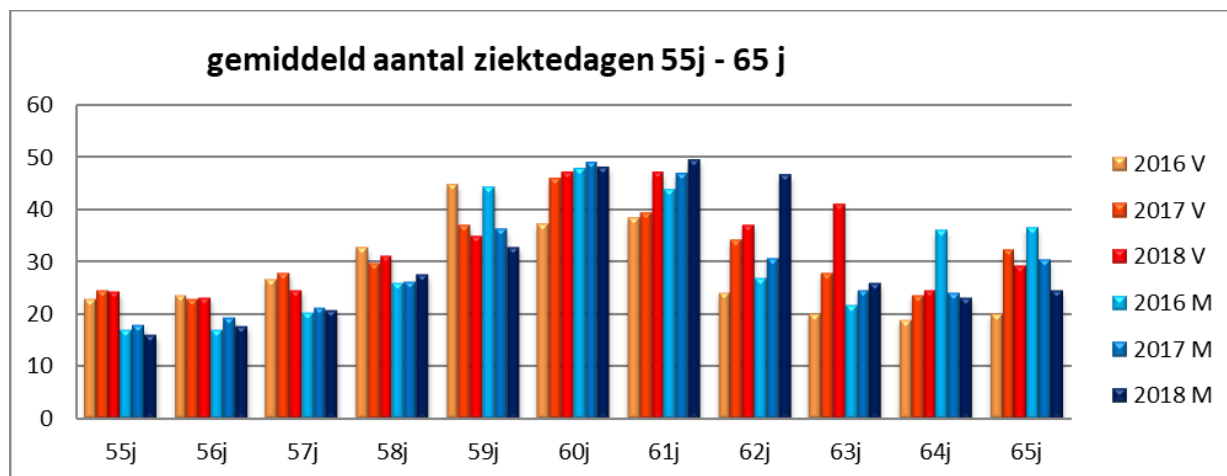
Wij geven hier ook de cijfers per leeftijd van 55 tot 65 jaar:

2016	55j	56j	57j	58j	59j	60j	61j	62j	63j	64j	65j
Mannen	16,95	16,97	20,26	25,82	44,25	47,67	43,67	26,68	21,50	35,95	36,38
Vrouwen	22,72	23,45	26,67	32,71	44,70	37,18	38,25	24,05	19,90	18,84	19,86

2017	55j	56j	57j	58j	59j	60j	61j	62j	63j	64j	65j
Mannen	17,85	19,22	21,05	26,01	36,33	48,87	46,91	30,56	24,44	24,06	30,43
Vrouwen	24,37	22,72	27,62	29,71	36,95	45,92	39,35	34,16	27,70	23,51	32,30

2018	55j	56j	57j	58j	59j	60j	61j	62j	63j	64j	65j
Mannen	16,04	17,72	20,57	27,39	32,80	47,90	49,39	46,66	25,83	22,99	24,41
Vrouwen	24,30	23,09	24,44	30,94	34,88	47,12	47,11	36,93	40,93	24,41	29,16

Bij de mannen is het gemiddelde aantal ziektedagen het hoogst op de leeftijd van 61 jaar, bij de vrouwen op 60j en 61j.

4.2.2 Gemiddeld aantal ziektedagen per provincie

2016	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	12,93	13,08	11,02	16,23	12,75	12,08
Vrouwen	17,15	16,65	15,40	18,64	16,29	14,96

2017	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	13,21	13,08	11,04	15,52	12,58	11,78
Vrouwen	17,35	16,81	16,00	18,80	16,41	15,13

2018	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	13,50	13,32	11,81	15,38	13,79	13,27
Vrouwen	17,79	17,67	16,53	19,06	16,74	15,48

Limburg blijft de provincie met het grootste gemiddeld aantal ziektedagen. Bij de vrouwen stijgt het gemiddelde aantal ziektedagen overal, bij de mannen overal behalve in Limburg.

4.2.3 Gemiddeld aantal ziektedagen per provincie per leeftijdsgroep

We kijken hier enkel naar de groep van de oudste personeelsleden.

leeftijdsgroep 56-65 j:

2016	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	30,45	36,08	18,10	42,26	26,73	27,10
Vrouwen	33,65	31,70	26,07	37,89	28,90	29,21

2017	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	31,28	33,11	24,97	39,13	27,60	27,59
Vrouwen	33,48	29,94	29,93	36,60	29,77	29,49

2018	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	30,38	31,74	25,53	37,41	32,68	30,69
Vrouwen	33,71	32,92	32,80	36,81	30,20	30,05

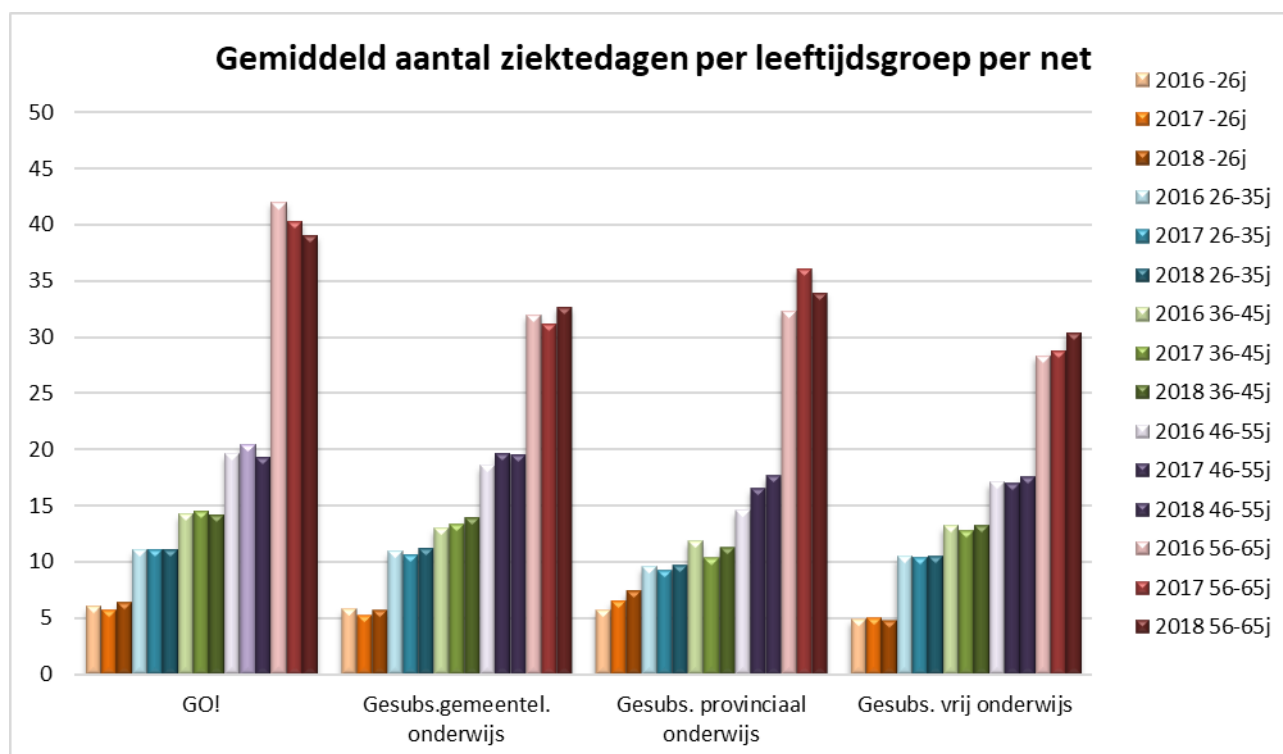
4.2.4 Gemiddeld aantal ziektedagen per leeftijdsgroep per net

2016	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
GO!	6,02	11,03	14,19	19,52	42,05
Gesubs. Gemeentel. Ond.	5,78	10,95	13,00	18,53	31,99
Gesubs. Provinciaal ond.	5,68	9,52	11,79	14,50	32,34
Gesubs. Vrij onderwijs	4,82	10,47	13,19	17,05	28,30

2017	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
GO!	5,61	11,02	14,47	20,41	40,35
Gesubs. Gemeentel. Ond.	5,14	10,59	13,30	19,54	31,22
Gesubs. Provinciaal ond.	6,46	9,22	10,34	16,50	36,07
Gesubs. Vrij onderwijs	4,92	10,35	12,75	16,99	28,85

2018	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
GO!	6,37	10,96	14,10	19,19	39,09
Gesubs. Gemeentel. Ond.	5,60	11,11	13,87	19,49	32,72
Gesubs. Provinciaal ond.	7,34	9,68	11,22	17,68	33,97
Gesubs. Vrij onderwijs	4,72	10,48	13,14	17,57	30,45

Het Gemeenschapsonderwijs heeft in de leeftijdsgroep 56-65j het hoogste gemiddeld aantal ziektedagen.

4.2.5 Gemiddeld aantal ziektedagen per provincie per net

2016	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
GO!	16,94	16,68	14,71	20,87	16,77	17,20
Gesubs. Gemeentel. Ond.	16,91	16,77	16,10	15,16	16,07	12,57
Gesubs. Provinciaal ond.	14,24	28,75	35,25	16,00	14,11	17,92
Gesubs. Vrij onderwijs	15,67	14,97	13,23	17,69	14,89	13,46

2017	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
GO!	16,99	15,77	14,86	20,99	17,21	17,82
Gesubs. Gemeentel. Ond.	16,53	17,12	16,72	15,87	16,90	13,23
Gesubs. Provinciaal ond.	17,56	26,43	26,75	15,75	16,15	14,64
Gesubs. Vrij onderwijs	16,06	15,41	14,04	17,50	14,51	13,27

2018	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
GO!	16,34	16,43	15,63	20,68	16,50	16,89
Gesubs. Gemeentel. Ond.	17,01	17,91	16,84	15,78	18,27	14,29
Gesubs. Provinciaal ond.	16,18	20,59	11,58	17,71	18,01	14,21
Gesubs. Vrij onderwijs	16,85	16,24	14,46	17,68	15,20	14,37

Hoogste score: Gemeenschapsonderwijs in Limburg

4.2.6 Gemiddeld aantal ziektedagen per provincie per net voor de leeftijdsgroep 56-65 jaar

2016	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
GO!	41,76	45,79	26,07	51,55	38,80	44,46
Gesubs. Gemeentel. Ond.	33,57	35,88	33,14	38,13	29,41	20,94
Gesubs. Provinciaal ond.	27,07	74,36	9,58	33,84	29,24	34,43
Gesubs. Vrij onderwijs	30,16	27,58	18,36	36,73	25,12	25,17

2017	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
GO!	39,57	33,02	25,39	49,81	40,69	45,78
Gesubs. Gemeentel. Ond.	30,20	36,77	34,34	30,67	31,98	23,91
Gesubs. Provinciaal ond.	33,96	90,75	11,67	34,12	34,63	25,62
Gesubs. Vrij onderwijs	31,91	26,92	29,12	35,29	25,23	25,29

2018	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
GO!	36,15	37,43	30,47	47,15	40,24	40,69
Gesubs. Gemeentel. Ond.	30,68	36,54	37,00	28,58	36,11	29,03
Gesubs. Provinciaal ond.	22,58	66,69	0,00	35,87	37,69	23,65
Gesubs. Vrij onderwijs	33,04	29,14	28,22	35,51	27,20	28,06

Het gesubsidieerd provinciaal onderwijs in Vlaams-Brabant heeft voor deze groep 56 – 65 jaar een gemiddelde van meer dan 50 ziektedagen.

4.2.7 Gemiddeld aantal ziektedagen per onderwijscategorie

2016	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD	Totaal
Mannen	12,95	14,98	11,93	14,11	9,43	14,38	61,69	13,13
Vrouwen	16,61	17,92	16,27	16,80	16,78	14,34	52,81	16,64

2017	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD	Totaal
Mannen	12,73	15,29	14,20	14,46	10,58	12,63	63,97	12,99
Vrouwen	16,71	18,43	16,94	17,58	16,95	15,72	47,52	16,83

2018	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD	Totaal
Mannen	13,62	14,64	14,56	13,78	9,82	16,79	50,70	13,67
Vrouwen	17,20	19,38	17,89	17,60	16,00	16,31	60,32	17,26

De hoogste scores vinden we bij MVD-personeel. Bij het directiepersoneel is er een daling bij de mannen en een stijging bij de vrouwen.

Op vraag van de onderwijspartners maken we een uitsplitsing voor het onderwijzend en directiepersoneel voor het basisonderwijs, secundair onderwijs, deeltijds kunstonderwijs en volwassenonderwijs:

2016	Ond	Dir
Basis	16,29	18,63
Secundair	15,62	13,73
DKO	11,55	9,46
VO	14,20	7,50

2017	Ond	Dir
Basis	16,36	18,62
Secundair	15,50	14,82
DKO	11,51	9,30
VO	15,17	12,99

2018	Ond	Dir
Basis	17,02	19,37
Secundair	16,01	14,88
DKO	12,80	10,06
VO	15,49	9,16

We merken op dat het directiepersoneel in het basisonderwijs in 2018 het hoogst scoort qua gemiddeld aantal ziektedagen. Ze scoren ook hoger dan het onderwijzend personeel van het basisonderwijs.

5. Epidemiologisch rapport

5.1. Top 5 ziektedagen en ziektegevallen per aandoening

De controlefirma stelt ook de ziektecijfers opgedeeld volgens de diagnosegroepen ter beschikking. We vermelden niet alle diagnosegroepen. We maken een top 5 met de meest voorkomende aandoeningen.

5.1.1. Top 5 ziektedagen

Top 5 van het totale % ziektedagen per aandoening (2016)

Mannen		Vrouwen	
Psychosociaal	40,77%	Psychosociaal	37,09%
Gewrichten	10,83%	Gewrichten	8,42%
Rug	7,11%	Rug	6,71%
Griep	5,05%	Gynaecologisch	6,37%
Ledematen	4,12%	Griep	5,46%
Totaal	67,88%	Totaal	64,06%

Top 5 van het totale % ziektedagen per aandoening (2017)

Mannen		Vrouwen	
Psychosociaal	40,36%	Psychosociaal	38,67%
Gewrichten	10,62%	Gewrichten	8,68%
Rug	6,85%	Gynaecologisch	6,23%
Griep	4,93%	Rug	5,96%
Maag-Darm	4,02%	Griep	5,05%
Totaal	66,78%	Totaal	64,59%

Top 5 van het totale % ziektedagen per aandoening (2018)

Mannen		Vrouwen	
Psychosociaal	40,84%	Psychosociaal	39,28%
Gewrichten	10,62%	Gewrichten	8,40%
Rug	6,68%	Griep	6,23%
Griep	5,97%	Gynaecologisch	5,83%
Ledematen	4,31%	Rug	5,48%
Totaal	68,43%	Totaal	65,23%

We zien in 2018 dat psychosociale aandoeningen veruit de meeste ziektedagen opeisen. In 2018 was 39,60% van de ziektedagen veroorzaakt door een psychosociale oorzaak, terwijl in 2017 psychosociale aandoeningen aan de basis lagen voor 39,01% van de ziektedagen. In 2016 was dat 37,90%.

5.1.2. Top 5 ziektegevallen

Meerdere aaneengesloten perioden van tijdelijke arbeidsongeschiktheid vormen samen een ziektegeval.

Top 5 van het totale % ziektegevallen per aandoening (2016)

Mannen		Vrouwen	
Griep	12,87%	Griep	14,29%
Psychosociaal	7,34%	Psychosociaal	9,46%
Maag-Darm	5,70%	Maag-Darm	6,79%
Rug	3,67%	Neus, keel, oren	5,57%
Neus, keel, oren	3,53%	Rug	3,41%
Totaal	33,12%	Totaal	39,51%

1dz 53,38% 1dz 44,42%

Top 5 van het totale % ziektegevallen per aandoening (2017)

Mannen		Vrouwen	
Griep	12,70%	Griep	13,33%
Psychosociaal	7,36%	Psychosociaal	9,93%
Maag-Darm	5,58%	Maag-Darm	6,54%
Neus, keel, oren	3,65%	Neus, keel, oren	5,39%
Rug	3,56%	Rug	3,24%
Totaal	32,86%	Totaal	38,43%

1dz 53,62% 1dz 45,09%

Top 5 van het totale % ziektegevallen per aandoening (2018)

Mannen		Vrouwen	
Griep	14,44%	Griep	15,36%
Psychosociaal	7,37%	Psychosociaal	9,83%
Maag-Darm	5,24%	Maag-Darm	6,31%
Rug	3,28%	Neus, keel, oren	4,98%
Neus, keel, oren	3,26%	Rug	3,01%
Totaal	33,58%	Totaal	39,50%

1dz 53,30% 1dz 44,84%

Eëndagsziekteverlof (1dz) wordt beschouwd als een categorie van ziektegevallen, maar hieraan wordt geen aandoening gekoppeld omdat er geen attest door een dokter moet worden ingevuld.

5.2. Ziekteverzuim wegens psychosociale aandoening

5.2.1. Ziekteverzuim wegens psychosociale aandoening per leeftijdsgroep

2016	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	9,69%	22,28%	34,60%	39,99%	49,48%
Vrouwen	17,46%	31,22%	39,34%	35,60%	43,72%

2017	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	15,93%	24,50%	35,05%	39,73%	47,28%
Vrouwen	23,18%	33,49%	40,72%	37,70%	43,12%

2018	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	16,98%	26,53%	36,09%	39,42%	47,41%
Vrouwen	23,71%	34,52%	41,21%	37,58%	43,70%

Als we de gegevens vergelijken per leeftijdscategorie blijkt dat psychosociale ziekte-dagen zich vooral voordoen bij de oudere leeftijdsgroepen. Opmerkelijk is de lichte daling in de groep 46-55j, terwijl er een stijging is in alle andere leeftijdsgroepen.

Hierna volgen de cijfers voor de leeftijdsgroep van 56 tot en met 65 jaar en de leeftijdsgroep van 46 tot en met 55 jaar. De gegevens worden opgedeeld per provincie.

5.2.1.1 Percentage dagen psychosociale aandoening voor de leeftijdsgroep 56-65 jaar

2016	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI	Totaal
Mannen	52,09%	46,74%	56,52%	58,52%	41,95%	43,30%	49,41%
Vrouwen	43,13%	49,80%	40,49%	44,50%	42,76%	40,69%	43,69%

2017	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI	Totaal
Mannen	52,01%	48,13%	55,70%	48,80%	45,06%	38,21%	47,22%
Vrouwen	45,97%	48,22%	39,97%	43,28%	38,10%	40,76%	43,12%

2018	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI	Totaal
Mannen	51,90%	54,33%	45,92%	46,13%	48,44%	38,13%	47,41%
Vrouwen	45,27%	46,84%	43,19%	42,30%	41,21%	42,86%	43,70%

5.2.1.2 Percentage dagen psychosociale aandoening voor de leeftijdsgroep 46-55 jaar

2016	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI	Totaal
Mannen	36,92%	46,78%	43,93%	37,90%	40,89%	39,29%	39,99%
Vrouwen	38,36%	34,94%	31,01%	36,23%	34,94%	33,45%	35,60%

2017	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI	Totaal
Mannen	42,87%	43,02%	44,32%	35,95%	39,58%	35,23%	39,74%
Vrouwen	39,20%	37,39%	36,22%	39,07%	38,09%	33,83%	37,70%

2018	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI	Totaal
Mannen	43,78%	34,00%	31,96%	36,82%	37,91%	41,80%	39,42%
Vrouwen	39,00%	40,77%	36,45%	38,83%	34,82%	34,94%	37,58%

5.2.1.3 Conclusie

44,88% (44,47% in 2017; 45,64% in 2016) van de ziekte-dagen per provincie in de leeftijdsgroep 56-65 j en 37,90% (38,05% in 2017; 36,39% in 2016) in de leeftijdsgroep 46-55 j is te wijten aan een psychosociale aandoening.

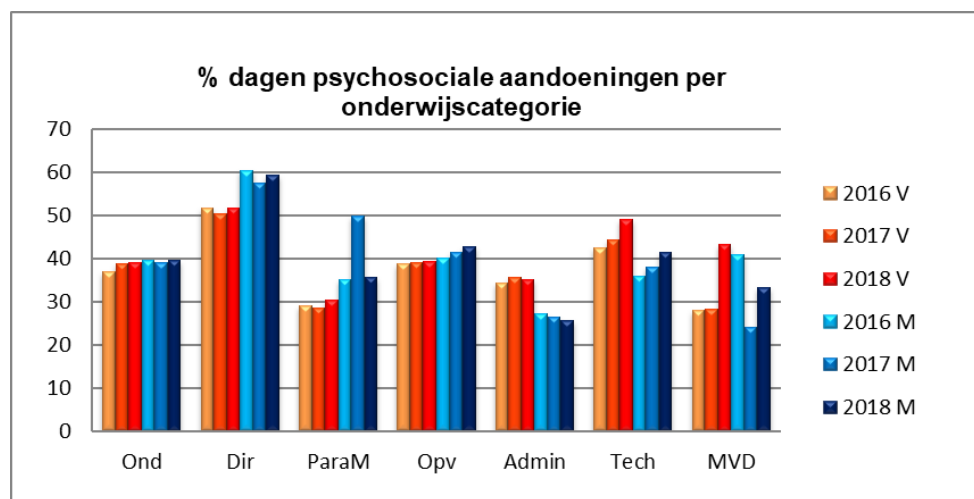
5.2.2. Percentage dagen psychosociale aandoening per onderwijscategorie

2016	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD	Totaal
Mannen	39,60%	60,63%	35,35%	40,34%	27,44%	36,13%	41,16%	40,74%
Vrouwen	37,05%	51,80%	29,17%	39,02%	34,43%	42,64%	28,25%	37,15%

2017	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD	Totaal
Mannen	39,11%	57,63%	50,09%	41,67%	26,68%	38,11%	24,29%	40,28%
Vrouwen	38,82%	50,56%	28,67%	39,18%	35,81%	44,57%	28,37%	38,67%

2018	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD	Totaal
Mannen	39,73%	59,42%	35,80%	42,95%	25,63%	41,54%	33,43%	40,84%
Vrouwen	39,27%	51,78%	30,63%	39,57%	35,17%	49,29%	43,44%	39,30%

Als we de onderwijscategorieën vergelijken, blijkt dat het directiepersoneel duidelijk het hoogste percentage ziekte-dagen heeft als gevolg van een psychosociale aandoening. Er is in die groep een stijging in vergelijking met 2017.

5.2.2.1. Vergelijking : directiepersoneel t.o.v. alle categorieën per leeftijdsgroep

Percentage van de ziekte-dagen veroorzaakt door een psychosociale aandoening voor directies per leeftijdscategorie t.o.v. van alle onderwijscategorieën:

2016 psychosociaal	36-45j	46-55j	56-65j
Alle categorieën	38,61%	36,39%	45,68%
Directiepersoneel	52,33%	46,91%	62,94%

2017 psychosociaal	36-45j	46-55j	56-65j
Alle categorieën	39,85%	38,05%	44,49%
Directiepersoneel	50,28%	47,36%	58,68%

2018 psychosociaal	36-45j	46-55j	56-65j
Alle categorieën	40,41%	37,90%	44,88%
Directiepersoneel	49,03%	48,42%	59,51%

Bij het directiepersoneel is vanaf de leeftijdscategorie van 36-45 j het ziekteverzuim van psychosociale aard veel hoger dan het gemiddelde van alle categorieën.

5.2.2.2. Vergelijking directiepersoneel t.o.v. alle categorieën per onderwijsniveau

Percentage van de ziekte-dagen veroorzaakt door een psychosociale aandoening voor directies per onderwijsniveau

2016 psychosociaal	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Alle categorieën	38,14%	37,61%	33,59%	39,26%	39,36%
Directiepersoneel	55,99%	55,48%	54,12%	16,47%	34,74%

2017 psychosociaal	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Alle categorieën	39,42%	38,53%	32,98%	40,69%	41,68%
Directiepersoneel	53,47%	53,80%	54,20%	53,38%	28,96%

2018 psychosociaal	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Alle categorieën	39,39%	39,52%	38,04%	40,40%	45,28%
Directiepersoneel	53,78%	57,57%	61,12%	62,58%	25,84%

Het directiepersoneel van volwassenonderwijs heeft in 2018 het hoogste percentage ziekte-dagen veroorzaakt door een psychosociale aandoening.

6. Deeltijds werken wegens ziekte

6.1. Verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte

Verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte (VVP-ziekte) heeft als doel een arbeidsongeschikt personeelslid de kans te bieden om het werk gedeeltelijk te hervatten.

Het personeelslid neemt – in overleg met zijn behandelende arts - zelf het initiatief om een aanvraag voor VVP-ziekte in te dienen bij het controleorgaan. De controlearts oordeelt of de gezondheidstoestand van het personeelslid het toelaat om het werk gedeeltelijk te hervatten.

Tot eind augustus 2011 konden per aanvraag aan het controleorgaan maximaal 30 dagen VVP-ziekte worden toegestaan. Dat aantal kon eventueel worden verlengd. Per periode van 10 jaar kon een personeelslid maximaal 90 dagen VVP-ziekte opnemen.

Vanaf september 2011 werd er een aangepast systeem ingevoerd. De onderwijspersoneelsleden hebben vanaf dan de mogelijkheid om, onmiddellijk aansluitend op hun afwezigheid wegens ziekte omwille van een ernstige of langdurige ziekte, een verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte aan te vragen met het oog op het volledig hernemen van de opdracht die zij uitoefenden aan de vooravond van hun ziekteverlof.

Die aanvraag moet voldoen aan volgende voorwaarden:

- de behandelende arts moet het verlof voorschrijven
- het verlof moet onmiddellijk aansluiten op een ziekteverlof, een periode van halftijdse prestaties wegens arbeidsongeval of een beroepsziekte of een periode van wederaanpassing halve dagtaak MEDEX
- de behandelende arts moet de noodzaak tot verminderde prestaties motiveren en bij de start de vooropgestelde datum van volledige werkhervatting vermelden.

Het verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte wordt toegestaan voor een periode van maximaal 2 maanden. Als de behandelende arts bij de start voorziet dat het aangewezen is dat het personeelslid gedurende een langere periode slechts met verminderde prestaties kan werken, gaat het controleorgaan op het einde van iedere periode van 2 maanden na of de gezondheidstoestand van het personeelslid de voortzetting van het verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte nog wettigt.

Bij de gegevens van het ziekerapport werden de dagen van de perioden verlof met verminderde prestaties wegens ziekte geteld als een volledige periode van afwezigheid wegens ziekte, terwijl de personeelsleden deeltijds aan het werk zijn.

Volgens de regelgeving is het echter zo dat in het vernieuwde systeem van verminderde prestaties wegens ziekte, voor personeelsleden die nog prestaties leveren tussen 50 en 75% per dag slechts een halve dag ziekteverlof aangerekend wordt. Bij personeelsleden die nog prestaties boven 75% leveren, wordt slechts een vierde van een ziektedag aangerekend.

Het opnemen van VVP-ziekte is maar mogelijk, zolang personeelsleden nog een ziektekrediet hebben. De opname heeft geen impact op hun salaris; dat wordt doorbetaald overeenkomstig hun oorspronkelijke onderwijsopdracht.

6.1.1. Algemene gegevens i.v.m. VVP-ziekte

Aanvragen voor VVP-ziekte

	Mannen	Vrouwen	Totaal
2016	751	3.499	4.250
2017	762	3.725	4.487
2018	816	3.969	4.785

In 2018 zien we een stijging van het aantal aanvragen VVP-ziekte. Na controle werden er 1.139 attesten afgekeurd. Er waren 69 gevallen waar een LVVPmed-aanvraag afgekeurd werd, waarop later een VVP-ziekteattest volgde.

Aantal dagen werkelijk genoten VVP-ziekte in absolute cijfers

	Mannen	Vrouwen	Totaal
2016	41.053	185.108	226.161
2017	43.792	195.286	239.078
2018	54.849	236.714	291.563

Wij houden enkel rekening met de werkelijk genoten dagen VVP-ziekte vanaf de datum van goedkeuring.

In 2018 werden 66.368 dagen afgekeurd omwille van verkeerd ingevulde aanvraagformulieren. In 2017 ging het over 60.502 dagen en in 2016 over 59.057 dagen. Het is mogelijk dat er later opnieuw een attest werd ingediend dat wel goedgekeurd werd.

Aantal dagen VVP-ziekte in relatieve cijfers

Relatieve gegevens zijn de VVP-ziekte-dagen gedeeld door het aantal personeelsleden

	Mannen	Vrouwen	Totaal
2016	0,85	1,30	1,18
2017	0,91	1,36	1,25
2018	1,14	1,63	1,51

Aantal personen die VVP-ziekte genoten hebben

	Mannen	Vrouwen	Totaal
2016	356	1.744	2.100
2017	360	1.823	2.183
2018	457	2.121	2.578

Gemiddeld aantal dagen VVP-ziekte per persoon die VVP-ziekte genoot

	Mannen	Vrouwen	Totaal
2016	115,32	106,14	107,70
2017	121,64	107,12	109,52
2018	120,02	111,60	113,10

We stellen vast dat in 2018 het aantal attesten, het aantal dagen VVP-ziekte en het aantal personen die dat verlof genomen hebben, gevoelig gestegen zijn.

Er zijn 52.485 dagen VVP-ziekte meer dan in 2017, wat overeenkomt met een stijging met 21,95%. Dat komt voornamelijk doordat er meer personen dagen VVP-ziekte genomen hebben, namelijk 395 extra personeelsleden. Qua aantal personen komt dat overeen met een stijging met 18,09%. Het gemiddeld aantal dagen dat personeelsleden VVP-ziekte opnemen is t.a.v. 2017 gestegen, een verschil van 3,58 dagen.

6.1.2. Uitdieping gegevens VVP-ziekte

6.1.2.1. Aantal dagen VVP-ziekte per leeftijdsgroep

Absolute gegevens

2016	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	0	1.266	7.449	12.653	19.685
Vrouwen	88	18.075	51.040	75.800	40.105

2017	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	0	1.049	7.026	13.164	22.553
Vrouwen	93	21.312	56.800	76.990	40.091

2018	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	39	2.192	6.682	16.288	29.648
Vrouwen	194	22.991	65.173	89.558	58.703

Bij de mannen ligt het grootste aantal dagen VVP-ziekte in de leeftijdsgroep 56-65 jaar, bij de vrouwen in de leeftijdsgroep 46-55j. We zien dat mannen in de leeftijdsgroep van -26j voor het eerst VVP-ziekte opgenomen hebben (1 persoon). Daarnaast zijn er voor vrouwen aanzienlijke stijgingen in de leeftijdsgroepen 36-45j, 46-55j en 56-65j.

Relatieve gegevens

Relatieve gegevens zijn de dagen VVP-ziekte gerelateerd aan het aantal personeelsleden per categorie, in dit geval de leeftijdsgroep.

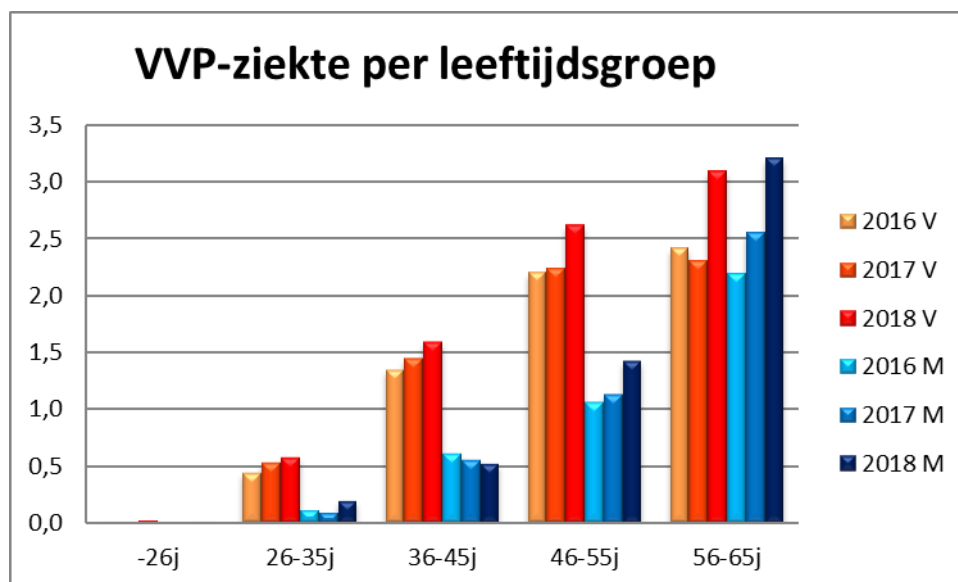
2016	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	0,00	0,11	0,61	1,06	2,19
Vrouwen	0,01	0,44	1,35	2,20	2,42

2017	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	0,00	0,09	0,56	1,12	2,54
Vrouwen	0,01	0,53	1,44	2,24	2,30

2018	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	0,01	0,19	0,51	1,42	3,20
Vrouwen	0,02	0,58	1,59	2,62	3,09

In alle leeftijdsgroepen komt VVP-ziekte meer voor bij de vrouwelijke personeelsleden, behalve in de oudste groep.

We zien een stijging t.a.v. 2017. Deze stijging is het meest opvallend bij mannen en vrouwen in de leeftijdsgroep 56-65j.

6.1.2.2. Aantal dagen VVP-ziekte per provincie

Absolute gegevens

2016	Antwerpen	VI- Brabant	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	11.783	6.543	9.843	7.772	5.112
Vrouwen	43.416	37.648	35.796	37.006	31.242

2017	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	13.906	6.027	1.343	10.173	6.580	5.763
Vrouwen	46.423	32.444	6.382	34.967	42.420	32.450

2018	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	14.660	7.083	2.457	12.436	10.518	7.695
Vrouwen	58.751	38.149	9.911	42.247	46.119	41.537

Antwerpen is de provincie met de meeste dagen VVP-ziekte voor mannen en vrouwen in absolute cijfers.

Relatieve gegevens

2016	Antwerpen	VI- Brabant	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	0,90	0,74	1,45	0,73	0,56
Vrouwen	1,06	1,37	1,88	1,18	1,31

2017	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	1,07	0,97	0,51	1,52	0,63	0,65
Vrouwen	1,13	1,60	0,85	1,83	1,34	1,36

2018	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	1,12	1,15	0,89	1,88	1,00	0,87
Vrouwen	1,41	1,87	1,27	2,20	1,44	1,73

Relatief gezien zijn mannen en vrouwen in Limburg met grote voorsprong de grootste gebruikers van dagen VVP- ziekte.

6.1.2.3. Aantal dagen VVP-ziekte per onderwijsniveau

Absolute gegevens

2016	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	9.464	27.855	1.576	1.976	122
Vrouwen	95.072	75.096	3.565	9.017	2.358

2017	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	10.494	29.257	1.706	2.143	192
Vrouwen	106.456	70.915	4.678	8.471	4.766

2018	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	13.833	33.620	2.663	3.553	782
Vrouwen	118.177	93.257	4.388	15.285	5.342

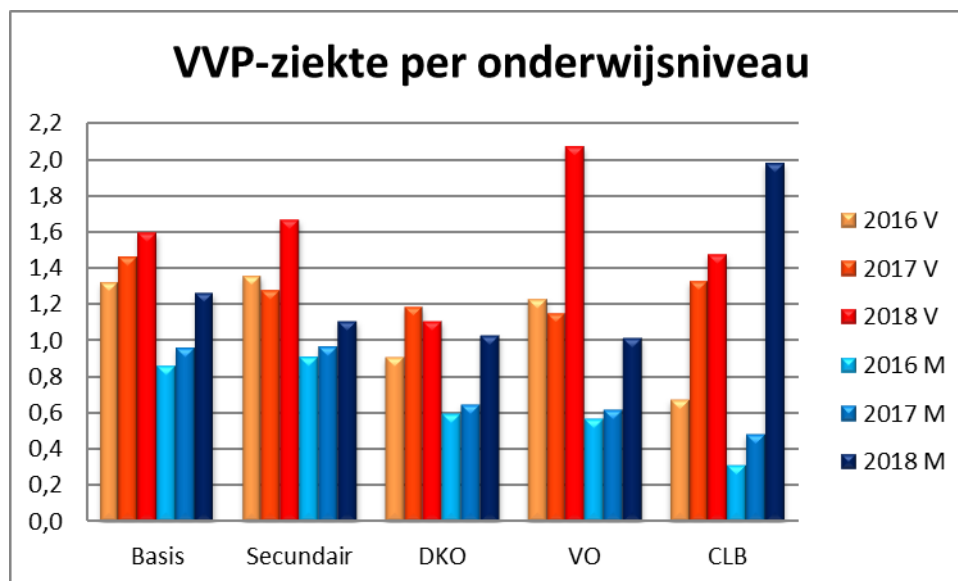
Relatieve gegevens

2016	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	0,86	0,91	0,60	0,57	0,31
Vrouwen	1,32	1,36	0,91	1,23	0,68

2017	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	0,96	0,97	0,65	0,62	0,49
Vrouwen	1,46	1,28	1,19	1,15	1,33

2018	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	1,27	1,11	1,04	1,01	1,98
Vrouwen	1,60	1,67	1,11	2,07	1,48

Relatief gezien maken vrouwen in het volwassenenonderwijs het meest gebruik van de VVP-ziekte in 2018, gevolgd door mannen in het CLB.

6.1.2.4. Aantal dagen VVP-ziekte per onderwijscategorie

Absolute gegevens

2016	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	35.774	2.301	705	1.654	563	30	26
Vrouwen	151.527	8.044	5.542	10.655	7.233	2.009	98

2017	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	35.322	4.003	54	3.922	313	178	0
Vrouwen	157.519	10.042	4.278	11.947	7.957	3.537	6

2018	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	44.491	4.823	268	3.869	816	472	0
Vrouwen	189.652	10.970	6.355	15.313	9.684	4.475	0

Relatieve gegevens

2016	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	0,88	0,94	2,10	0,53	0,46	0,10	0,41
Vrouwen	1,31	2,78	0,84	1,24	1,22	0,66	0,54

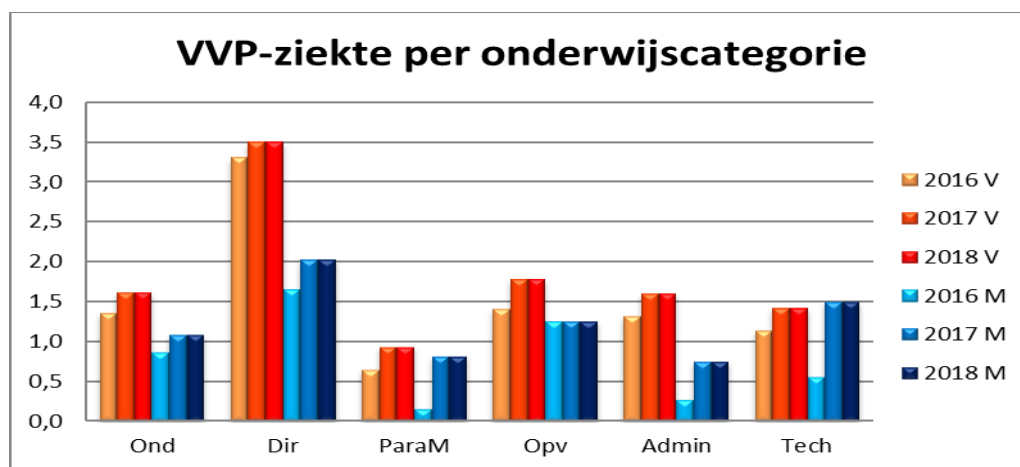

2017	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	0,86	1,66	0,16	1,25	0,28	0,56	0,00
Vrouwen	1,36	3,31	0,65	1,40	1,32	1,14	0,04

2018	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	1,09	2,03	0,82	1,25	0,75	1,50	0,00
Vrouwen	1,62	3,50	0,94	1,78	1,60	1,42	0,00

Bij de vrouwen maakt het directiepersoneel het meest gebruik van dagen VVP-ziekte. Bij de mannen ook. Zowel voor directiepersoneel en technisch personeel geldt wel de bemerking dat door de beperkte personeelsaantallen bij de mannen de cijfers gevoelig kunnen schommelen van jaar tot jaar.

6.1.2.5. Aantal dagen VVP-ziekte epidemiologisch

Top 5 VVP-ziekte per aandoening (2016)

Mannen		Vrouwen	
Psychosociaal	15.528	Psychosociaal	79.403
Gewrichten	2.708	Gynaecologisch	15.326
Rug	2.528	Rug	12.408
Cardio	2.109	Zenuwstelsel	11.474
Zenuwstelsel	2.088	Gewrichten	10.046
Totaal	24.961	Totaal	128.657

60,80%

69,50%

Het vermelde percentage van het totaal van de top 5 is het percentage dagen VVP-ziekte t.o.v. het totaal aantal dagen VVP-ziekte van enerzijds de mannen en anderzijds de vrouwen.

Top 5 VVP-ziekte per aandoening (2017)

Mannen		Vrouwen	
Psychosociaal	15.599	Psychosociaal	77.011
Cardio	2.483	Rug	12.367
Gewrichten	2.431	Gynaecologisch	12.107
Zenuwstelsel	2.304	Zenuwstelsel	10.314
Rug	2.250	Gewrichten	10.073
Totaal	25.067	Totaal	121.872

57,24%

62,41%

Top 5 VVP-ziekte per aandoening (2018)

Mannen		Vrouwen	
Psychosociaal	22.278	Psychosociaal	101.469
Zenuwstelsel	3.462	Rug	12.394
Rug	3.280	Gynaecologisch	12.102
Cardio	2.738	Gewrichten	11.046
Gewrichten	2.730	Allerhande	10.395
Totaal	34.488	Totaal	147.406

62,88%

62,27%

Psychosociale aandoeningen zijn bij de dagen VVP-ziekte de belangrijkste oorzaak..

Voor mannen heeft 40,62% van de dagen VVP-ziekte een psychosociale oorsprong, voor vrouwen is het 42,87%, samen 42,44%. Het totaal percentage ligt hoger dan het percentage ziektedagen wegens psychosociale aandoeningen, namelijk 39,60%

6.1.2.6. VVP-ziekte: duur en tewerkstellingspercentage

Hieronder vindt u een overzicht van de duur van de VVP-ziekte per periode vanaf 1 september 2011 tot en met 31 december 2018.

periode	dagen	personen
0d - 089d	225.016	4.317
090d - 179d	353.284	2.817
180d - 269d	223.503	1.045
270d - 359d	188.327	619
360d - 449d	108.495	275
450d - 539d	70.986	146
540d - 609d	47.548	82
610d - 719d	52.939	80
720d - ---	152.345	158

Een meerderheid van de personeelsleden maakt nog steeds gebruik van VVP-ziekte voor een periode van minder dan 90 dagen, namelijk 45,26%.

Het grootste aantal dagen VVP-ziekte wordt opgenomen voor een periode van 3 tot 6 maanden, namelijk 24,84%.

Er waren 741 personen die meer dan 1 jaar gebruik maken van VVP-ziekte, 158 onder hen meer dan 2 jaar.

Sinds 1 september 2011 is er een verschil bij de aanrekening van de ziektedagen afhankelijk van het tewerkstellingspercentage.

2016	personen	dagen	% aantal dagen	aanvragen
50% - 74%	1.975	204.531	90,44%	2.824
>=75%	187	21.630	9,56%	248

2017	personen	dagen	% aantal dagen	aanvragen
50% - 74%	2.037	211.738	88,56%	2.930
>=75%	216	27.340	11,44%	304

2018	personen	dagen	% aantal dagen	aanvragen
50% - 74%	2.380	251.781	86,36%	3.546
>=75%	314	39.781	13,64%	445

De overgrote meerderheid, bijna 87% van de personeelsleden met VVP-ziekte, opteert voor een tewerkstellingspercentage van 50 tot 74%, wat leidt tot een aanrekening voor de helft van de ziektedagen.

6.1.3. Conclusie

Van de mogelijkheid om deeltijds het werk te hervatten na een periode van ernstige en langdurige ziekte werd in 2018 meer gebruik gemaakt dan in 2017. In totaal gaat het om 291.563 dagen. Er zijn 52.485 dagen VVP-ziekte meer dan in 2017, dat is een stijging met 21,95%.

Het grootste aantal dagen VVP-ziekte is te situeren bij de leeftijdsgroep 46-55 jaar. De meerderheid van de aanvragers zijn personeelsleden die afwezig zijn wegens psychosociale aandoeningen, namelijk 42,44%. Dat is hoger dan het percentage gewone ziektedagen wegens psychosociale aandoeningen, namelijk 39,60%.

We stellen vast dat bij het verlof wegens verminderde prestaties wegens ziekte het gemiddelde aantal opgenomen dagen in 2018 stijgt van 109,52 dagen naar 113,10 dagen.

70,10% van de personeelsleden opteert voor VVP-ziekte voor een beperkte periode (tot 6 maanden). Maar er zijn ook 741 personeelsleden die langer dan een jaar deze dienstonderbreking nemen, 158 personeelsleden maken langer dan 2 jaar gebruik van VVP-ziekte.

Voor deze laatste groepen is de doelstelling van VVP-ziekte, namelijk na een beperkte periode van deeltijds werken het werk hervatten met het oorspronkelijk volume, duidelijk niet haalbaar.

De overgrote meerderheid, bijna 87% van de personeelsleden met VVP-ziekte, opteert voor een tewerkstellingspercentage tussen 50 tot 74%.

6.2. Langdurig verlof voor verminderde prestaties wegens medische redenen

Als een personeelslid wegens langdurige medische ongeschiktheid de totale opdracht van zijn aanstelling en/of vaste benoeming niet meer kan uitoefenen en de geneesheer-specialist geen volledige hervatting van zijn oorspronkelijke opdracht in het vooruitzicht kan stellen, heeft het personeelslid de mogelijkheid om met verminderde prestaties te werken via een langdurig verlof voor verminderde prestaties wegens medische redenen, hierna afgekort LVVPmed. Omdat het gaat om een dienstonderbreking die repercussies heeft voor de verdere onderwijsloopbaan van het personeelslid, wordt expliciet voorzien dat een geneesheer-specialist zich uitspreekt over de medische ongeschiktheid en de maximumprestaties die nog mogelijk zijn voor het personeelslid.

Eigenlijk bestaat de doelgroep uit personeelsleden die binnen de huidige stand van de medische wetenschap hun totale opdracht nooit meer volledig kunnen opnemen. Daarom wordt deze dienstonderbreking ook onmiddellijk toegekend voor een lange periode.

Als het personeelslid van het controleorgaan de goedkeuring krijgt om zijn ambt met verminderde prestaties uit te oefenen, dan heeft dat personeelslid het recht om één of meer ambten uit te oefenen die samen exact een percentage van het aantal prestatie-eenheden omvatten die vereist zijn voor een ambt met volledige prestaties. De nog uit te oefenen prestaties moeten altijd ten minste 50% en maximaal 75% van een fulltime opdracht bedragen.

Het LVVPmed kan op om het even welk moment van het schooljaar ingaan. Het verlof is ingevoerd vanaf 1 januari 2015.

Omwille van de ernst van de langdurige medische aandoening kan het verlof pas starten na een periode van ten minste dertig dagen ononderbroken afwezigheid wegens

- ziekteverlof;
- terbeschikkingstelling wegens ziekte;
- verlof voor verminderde prestaties na een arbeidsongeval;
- wederaanpassing met een halve dagtaak.

Daarnaast kan het LVVPmed ook beginnen aansluitend op een periode waarin een personeelslid minstens halftijds heeft gewerkt en daarnaast een dienstonderbreking heeft opgenomen. Als het personeelslid de goedkeuring ontvangt voor een LVVPmed, eindigt in dat geval de dienstonderbreking vanaf de aanvang van het LVVPmed.

Bij een aanvraag worden de administratieve voorwaarden nagegaan door de onderwijsadministratie vooraleer het medisch onderzoek van de controledokter kan doorgaan.

Het LVVPmed wordt in principe aangevraagd voor een volledig schooljaar. Enkel de eerste aanvraag vormt hierop een uitzondering en loopt tot het einde van het schooljaar dat volgt op het schooljaar waarin het LVVPmed is gestart. Voor elke volgende verlenging is een aanvraag voor een periode van twaalf maanden nodig. Het LVVPmed kan meermaals worden verlengd, telkens voor een periode van twaalf maanden. Voor elke verlenging moet telkens een nieuwe aanvraag worden ingediend bij het controleorgaan.

Tijdens dit verlof heeft het personeelslid recht op het salaris voor de uitgeoefende prestaties. Voor de niet-verrichte prestaties waarvoor het personeelslid LVVPmed opneemt, ontvangt het 60% van zijn salaris. Dit verlof heeft geen repercussie op het ziektekrediet van een personeelslid.

Bij de gegevens van het ziekerapport werden de dagen van de perioden LVVPmed prestaties wegens ziekte geteld als volledige perioden van afwezigheid wegens ziekte, terwijl de personeelsleden deeltijds aan het werk zijn.

6.2.1. Algemene gegevens over LVVPmed

Aantal aanvragen voor LVVPmed (verlengingen inbegrepen)

	Mannen	Vrouwen	Totaal
2016	236	1.825	2.061
2017	374	2.709	3.083
2018	235	1.644	1.879

Aantal personen die effectief LVVPmed genoten hebben

	Mannen	Vrouwen	Totaal
2016	141	972	1.113
2017	187	1.313	1.500
2018	219	1.595	1.814

Het verschil is enerzijds te verklaren doordat er een aantal personen meermaals een aanvraag moesten doen omdat aan bepaalde voorwaarden niet was voldaan. Voor die personeelsleden werd er daarna vaak een tweede aanvraag gedaan. In een aantal gevallen is de LVVPmed geweigerd, omdat het personeelslid uiteindelijk niet voldeed aan de administratieve of medische voorwaarden. Ook personeelsleden die een verlenging vragen maken deel uit van de eerste tabel.

Werkelijk genoten dagen LVVPmed in absolute cijfers

	Mannen	Vrouwen	Totaal
2016	37.512	264.559	302.071
2017	55.062	386.952	442.014
2018	64.635	488.153	552.788

Wij houden enkel rekening met het werkelijk aantal dagen LVVPmed dat de personeelsleden opgenomen hebben vanaf de datum van goedkeuring. Het gaat om een stijging met 110.774 dagen of 25,06% t.o.v. 2017. Deze stijging is verklaarbaar: personeelsleden nemen LVVPmed voor meerdere jaren, normaal tot aan de vooravond van het pensioen en elk jaar zijn er meer personeelsleden die gebruik maken van LVVPmed. Uit deze cijfers kunnen wel opmaken dat er in 2018 nog steeds een toename is van LVVPmed, maar dat de toename gedaald is t.a.v. 2017.

LVVPmed in relatieve cijfers

Relatieve gegevens zijn de dagen LVVPmed-ziekte gedeeld door het aantal personeelsleden

	Mannen	Vrouwen	Totaal
2016	0,78	1,86	1,58
2017	1,15	2,69	2,31
2018	1,34	3,36	2,86

Ook uit deze cijfers blijkt een stijging t.a.v. 2017, maar de stijging is niet zo groot als de stijging die zichtbaar was tussen 2016 en 2017. .

6.2.2. Uitdieping gegevens LVVPmed

Bij de uitdieping hebben we het over het aantal personen per categorie en niet over het aantal dagen per categorie. LVVPmed is per definitie een langdurig verlof (voor de verdere loopbaan) waardoor het aantal dagen per personeelslid minder relevant is dan het aantal personen.

6.2.2.1 Personeelsleden met LVVPmed per leeftijdsgroep

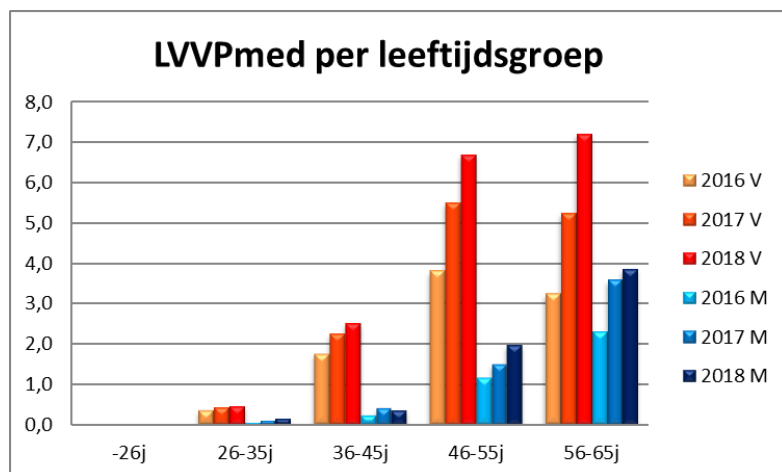
Absolute gegevens

2016	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	0	2	14	52	73
Vrouwen	0	53	237	492	190
2017	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	0	4	17	60	106
Vrouwen	0	57	303	648	305
2018	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	0	5	19	78	117
Vrouwen	0	65	335	750	445

Relatieve gegevens

2016	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	0,00	0,03	0,23	1,15	2,28
Vrouwe	0,00	0,35	1,74	3,80	3,25
2017	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	0,00	0,10	0,39	1,48	3,57
Vrouwe	0,00	0,43	2,26	5,50	5,24
2018	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	0,00	0,14	0,34	1,99	3,86
Vrouwe	0,00	0,47	2,52	6,71	7,22

Bij de mannen ligt het grootste aantal personeelsleden met LVVPmed in de leeftijdsgroep 56-65 jaar, bij de vrouwen in de leeftijdsgroep 46-55j in absolute gegevens. Wanneer we kijken naar de relatieve gegevens, is het hoogste percentage voor mannen en vrouwen bij de leeftijdsgroep 56-65 jaar.

6.2.2.2 Personeelsleden met LVVPmed per provincie

Absolute gegevens

2016	Antwerpen	VI- Brabant	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	25	12	13	22	23
Vrouwen	156	106	108	122	114

2017	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	42	20	7	29	54	35
Vrouwen	375	189	29	198	283	239

2018	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	47	22	9	36	64	41
Vrouwen	466	242	43	206	357	281

Antwerpen is de provincie met de meeste personeelsleden met LVVPmed voor vrouwen in absolute cijfers, voor mannen is het Oost-Vlaanderen.

Relatieve gegevens

2016	Antwerpen	VI- Brabant	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	0,54	0,42	0,57	0,66	0,70
Vrouwen	1,17	1,20	1,89	1,12	1,47

2017	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	0,94	0,84	0,85	1,29	1,48	1,25
Vrouwen	2,69	2,72	1,13	3,10	2,60	2,96

2018	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	1,01	1,12	0,95	1,58	1,81	1,39
Vrouwen	3,39	3,71	1,61	3,31	3,36	3,60

Relatief gezien zijn er het meest personeelsleden met LVVPmed bij mannen in Oost-Vlaanderen en vrouwen in Vlaams-Brabant.

6.2.2.3 Personeelsleden met LVVPmed per onderwijsniveau

Absolute gegevens

2016	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	35	96	2	7	1
Vrouwen	526	374	16	35	21

2017	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	47	127	4	8	1
Vrouwen	727	503	13	40	30

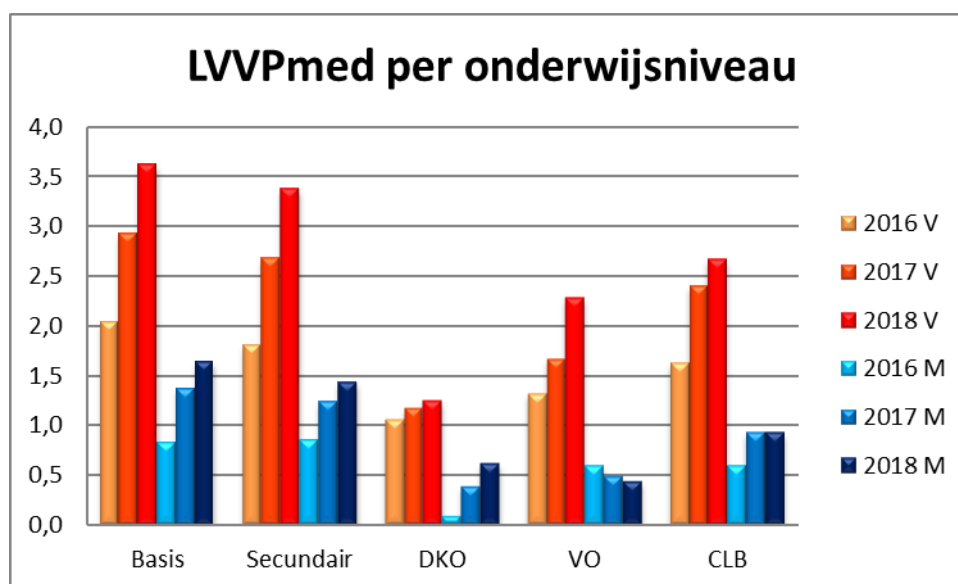
2018	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	59	147	5	7	1
Vrouwen	868	622	18	55	32

Relatieve gegevens

2016	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	0,82	0,85	0,09	0,59	0,59
Vrouwen	2,03	1,80	1,06	1,31	1,62

2017	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	1,37	1,23	0,39	0,49	0,93
Vrouwen	2,93	2,68	1,17	1,66	2,40

2018	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	1,64	1,43	0,62	0,43	0,93
Vrouwen	3,62	3,38	1,25	2,28	2,67

Relatief gezien maken vrouwen in het basisonderwijs het meest gebruik van de LVVPmed.

6.2.2.6 LVVPmed: tewerkstellingspercentage en duur

2016	personen	dagen	% aantal dagen	aanvragen
50% - 74%	992	269.202	89,12%	1.175
75%	131	32.869	10,88%	146

2017	personen	dagen	% aantal dagen	aanvragen
50% - 74%	1.344	392.850	88,88%	1.872
75%	177	49.164	11,12%	234

2018	personen	dagen	% aantal dagen	aanvragen
50% - 74%	1.622	491.534	88,92%	2.457
75%	216	61.254	11,08%	305

De overgrote meerderheid van de personeelsleden met LVVPmed opteert voor een tewerkstellingspercentage van 50 tot 74%.

Hierbij een overzicht van de duur van de LVVPmed per periode vanaf 1 januari 2015 tot en met 31 december 2018.

periode	Dagen	personen
000d - 359d	68.820	425
360d - 719d	298.279	565
720d - —	1.043.801	1.005

6.3. Conclusie

2018 was het vierde jaar dat LVVPmed kon genomen worden in het Vlaams onderwijs.

Vermits het gaat om een verlof dat normalerwijze geldt voor de rest van de carrière, is het normaal dat het aantal ziektedagen als gevolg van LVVPmed jaarlijks zal stijgen. In totaal waren er in 2018 meer dan 550.000 dagen als gevolg van LVVPmed, een stijging met 25,06% ten opzichte van 2017. Deze stijging is minder sterk dan in 2017, toen we een stijging noteerden van 46,3 % t.o.v. 2016.

Qua leeftijd is de grootste categorie bij de mannen de leeftijdsgroep 56-65 jaar. Bij de vrouwen is dat de leeftijdsgroep van 46-55 jaar. Opvallend is toch ook dat 424 personeelsleden jonger zijn dan 46 jaar, 70 zelfs jonger dan 36 jaar. Wellicht zal een grote groep van deze personeelsleden een heel lange periode met verminderde prestaties werken, nl. tot aan de vooravond van het pensioen en 60% loon ontvangen voor de niet meer gepresteerde uren.

De belangrijkste oorzaak van de afwezigheden LVVPmed heeft een psychosociale reden. Het gaat over 16,71% van de gevallen.

7. Controles op afwezigheid wegens ziekte

7.1 Aantal uitgevoerde controles – opgeleverde resultaat

	Controles	gewonnen dagen
2016	15.571	9.033
2017	19.911	10.656
2018	19.117	11.756

Met 'controle' bedoelen we een controle door de controlefirma naar aanleiding van een ziektegeval. Normaal vindt een controle plaats bij de persoon thuis, maar wanneer die afwezig is, wordt hij/zij uitgenodigd op een tweede controlemoment in een centrum van de controlefirma of bij de controlearts thuis. Dat noemen we dan een 'tweede controle'.

We zien in 2018 een daling van het aantal controles. Er was een gelijkblijvend budget, maar door de indexverhoging van de prijs van de controles konden minder controles gebeuren.

De 'gewonnen dagen' zijn de dagen die na controle niet beschouwd worden als ziektedagen. Hierbij zijn ook de afgewezen VVP-dagen en LVVPmed-dagen inbegrepen.

	gewonnen dagen	ziekte	VVP	LVVPmed
2016	9.033	5.751	1.308	1.974
2017	10.656	7.857	2.371	428
2018	11.757	6.922	4.365	469

7.2 Aantal uitgevoerde controles uitgesplitst naar de aanvrager van de controle

Controles	2016	%	2017	%	2018	%
Initiatief Certimed	4.581	29,42%	8.388	42,13%	6.020	31,49%
Initiatief werkgever	4.212	27,05%	4.433	22,26%	4.312	22,56%
Initiatief ministerie	156	1,00%	146	0,73%	92	0,48%
Initiatief personeelslid	6.622	42,53%	6.944	34,88%	8.693	45,47%
Totaal	15.571	100,00%	19.911	100,00%	19.117	100,00%

31,49% van de controles wordt uitgevoerd op initiatief van Certimed, de controlefirma die is aangesteld door het ministerie voor het uitvoeren van de controles. Binnen de stuurgroep ziektecontrole wordt periodiek overleg gepleegd over het beleid qua ziektecontrole en de accenten die gelegd worden.

Het aantal controles op initiatief van de werkgever is in 2018 licht gedaald. Vergeleken met 2017 werden er 121 controles (2,73%) minder aangevraagd. De administratie dringt erop aan dat schoolbesturen hieromtrent een degelijk en transparant beleid zouden voeren, zodat personeelsleden weten wanneer zij controle kunnen verwachten en dat nodeloze controles zoveel als mogelijk zouden vermeden worden.

De administratie van het ministerie kan ook controles aanvragen. Dat gebeurt uiterst zelden, voornamelijk wanneer er op basis van binnenkomende informatie of vragen een vermoeden van misbruik is.

'Initiatief personeelslid' gaat om de aanvraag die van het onderwijspersoneel zelf uitgaat voor het toestaan van de verloven voor verminderde prestaties. Daarnaast gaat het om aanvragen voor een controle alvorens op reis naar het buitenland te vertrekken. We zien in 2018 andermaal een stijging van het aantal controles op initiatief van het personeelslid. Dat fenomeen valt te verklaren door de evolutie van de verloven voor verminderde prestaties (zie deel 6). Het aandeel is gestegen, van 34,88% naar 45,47%.

7.2.1. Uitsplitsing van de controles op initiatief van het personeelslid

Controles	VVP	Reis buitenland	Andere
2016	6.483	122	17
2017	6.842	102	0
2018	8.543	150	0

Controles VVP zijn de controles op initiatief van het personeelslid bij de eerste aanvraag van verlof voor verminderde prestaties bij ziekte en bij de eerste aanvraag van LVVPmed.

7.2.2. Controles m.b.t. verlenging van VVP-ziekte en LVVPmed

Verlenging	VVP	LVVPmed
2016	2.062	334
2017	2.219	895
2018	2.645	1269

Bij de controles zijn er meestal twee fases : nl. een administratieve en een medische goedkeuring. Het is bijgevolg mogelijk dat in geval van onvolledige dossiers er meerdere controles nodig zijn voor één aanvraag tot verlenging.

7.3 Arbitrageonderzoeken

Arbitrages	gewonnen	%	verloren	%	totaal
2016	17	53,12%	15	46,88%	32
2017	41	71,93%	16	28,07%	57
2018	22	64,71%	12	35,29%	34

Er is een duidelijke daling van het aantal arbitrageonderzoeken en er is eveneens een daling van het aantal dat gewonnen werd door Certimed.

7.4 Aantal tweede controles

Van de 19.911 georganiseerde controles in 2018 waren er 4.727 controles (23,74% van het totale aantal controles), waarbij het personeelslid niet thuis was en waarvoor er later een tweede controle plaatsvond in een centrum van de controlefirma.

	2016	%	2017	%	2018	%
Tweede controle	3.450	22,16%	4.727	23,74	4.642	24,28%

We stellen vast dat het percentage tweede controles gestegen is en hoger ligt dan 21%, het gemiddelde percentage bij de andere werkgevers aangesloten bij de controlefirma.

2018	2e controle	controles	%
Initiatief Certimed	1.638	6.020	27,21%
Initiatief ministerie	25	92	27,17%
Initiatief personeelslid	2.551	8.693	29,35%
Initiatief werkgever	428	4.312	9,93%
Totaal	4.642	19.117	24,28%

Het percentage tweede controles die moeten gebeuren bij controles op initiatief van het personeelslid blijft voor verbetering vatbaar. De personeelsleden zijn dan zelf op de hoogte van een op handen zijnde controle. Uit het overleg met Certimed blijkt dat personeelsleden nog onvoldoende ingaan op de vraag om zelf een afspraak vast te leggen via het gratis contacttelefoonnummer.

Tweede controles moeten maximaal vermeden worden, omdat zij een dubbele kost meebrengen en er oorzaak van zijn dat er binnen het beschikbare budget in totaal minder personeelsleden gecontroleerd kunnen worden.

In 2018 bedroeg het beschikbare budget voor de totaliteit van de ziektecontroles 880.000 euro.

7.5 Controles van eendagsziekten

Controles voor eendagsziekten gaan steeds uit van de werkgever, aangezien de controlefirma niet beschikt over de informatie. In 2018 gaat het in totaal over 2.076 controles, wat overeenkomt met 48,14% van het totale aantal controles die gevraagd worden door de werkgever.

	2016	2017	2018
Afwezig	527	516	512
Gewettigd afwezig	1.404	1.604	1.513
Niet arbeidsongeschikt	8	13	17
Foutieve aanvraag	58	77	34
Geweigerde controle	1	0	0
Aantal gevraagde controles	1.998	2.210	2.076

Afwezig betekent dat het personeelslid niet thuis was en niet kon gecontroleerd worden.

Gewettigd afwezig wil zeggen dat de controle plaatsvond en dat de controledokter vaststelde dat het personeelslid arbeidsongeschikt was.

Niet arbeidsongeschikt: na controle stelde de controledokter vast dat het personeelslid niet arbeidsongeschikt was.

Met foutieve aanvraag wordt bedoeld: bij de controle vertelt het personeelslid dat het thuis was wegens sociaal verlof (ziek kind), omstandigheidsverlof (begrafenis)...

Geweigerde controle betekent dat het personeelslid de controle niet laat doorgaan.

7.6 Klachten bij controles

In 2018 werden er bij Certimed 61 klachten ingediend door personeelsleden, in 2017: 74, in 2016: 35. De stijging van het aantal klachten in 2017 situeerde zich vooral bij LVVPmed-controles.

	2016	2017	2018
Communicatie controlearts	21	40	30
Controleresultaat	4	14	9
Oproepbrief	1	1	4
Onderzoek	4	2	0
Overige	5	17	18
Totaal	35	74	61

Het grootste aantal van de klachten zijn het gevolg zijn van slechte communicatie tussen personeelslid en controlearts: 30 in 2018, 40 in 2017 en 21 in 2016.

Certimed probeert dit probleem te verhelpen door zijn controleartsen voortdurend te coachen, bijvoorbeeld coaching communicatie bij het betreden van de woning en coaching omtrent de mededeling vervroegde werkhervatting. In sommige gevallen wordt de samenwerking met de controlearts stopgezet.

Op de site <https://www.certimed.be/nl/werknemers/help-contact> staat info hoe een klacht kan ingediend worden.

8. Samenvatting

Evolutie van het ziekteverzuim in 2018

Het ziekteverzuimpercentage bedraagt in 2018 4,48% met eendagsziekten inbegrepen en 4,31% zonder eendagsziekten. In 2017 ging het respectievelijk om 4,35% en 4,18%. Het gaat bijgevolg om een stijging van 0,13 procentpunt. In 2018 werden er 2.853.170 ziektedagen genomen door het Vlaamse onderwijspersoneel. Dat is een stijging van 114.552 dagen of 4,18 % t.a.v. het aantal ziektedagen van 2017. Om dat cijfer te interpreteren, moeten we ook rekening houden met een stijging van het aantal personeelseenheden, waar we te maken hebben met een stijging van 0,98%.

Conclusie : Het ziekteverzuimpercentage voor het Vlaamse onderwijspersoneel is de afgelopen jaren blijven stijgen. Het was in 2018 het hoogst van de laatste vijf jaren.

Een mogelijke verklaring voor die stijging is de toename van het aantal personeelsleden in de leeftijdscategorie van 56 tot 65 jaar. Ingevolge de maatregelen i.v.m. het verminderen van de mogelijkheden tot vervroegde uitstap en het opschuiven van de pensioendatum waren er in 2018 28.261 personeelsleden in deze categorie, t.o.v. 26.310 in 2017. Dat komt overeen met een stijging van 7,4 %. In combinatie met het feit dat het ziekteverzuimpercentage stijgt met de leeftijd, is die evolutie mede een verklaring voor de stijging van het ziekteverzuimpercentage in het Vlaams onderwijs in 2018.

Het aantal eendagsziekten is in 2018 gestegen met 4,20% of 4.467 dagen, terwijl het globale aantal ziektedagen steeg met 4,18%. In totaal ging het in 2017 om 110.823 ziektedagen van één dag.

Het gemiddeld aantal ziektedagen per personeelslid bedraagt in 2018 16,37 dagen t.o.v. 15,87 dagen in 2017.

Het ziekteverzuim van het gesubsidieerd vrij onderwijs is lager dan het algemeen ziekteverzuimpercentage van 4,48 %. Het ziekteverzuim is gestegen in alle netten behalve in het Gemeenschapsonderwijs, waar het daalde.

Psychosociale aandoeningen blijven ook in 2018 de voornaamste oorzaak van ziekteverzuim. Het gaat om 39,60% van de ziektedagen (40,84% bij mannen en 39,28% bij vrouwen). Dat is een lichte stijging in vergelijking met het vorige jaar, toen het 39,01% bedroeg.

Bij de psychosociale aandoeningen zien we een relatieve oververtegenwoordiging van het directiepersoneel. Als we binnen het directiepersoneel gaan kijken in de leeftijdsgroep van 56 tot 65 jaar is 59,51 % van de ziektedagen het gevolg van een psychosociale aandoening, terwijl dat voor de totaliteit van de personeelscategorieën in die leeftijdsgroep 44,88% bedraagt, een verschil van 14,63%. Bij de leeftijdsgroep van 46-55 jaar is het verschil 10,52%.

Evolutie van het deeltijds werken ingevolge ziekte in 2018: VVP-ziekte en LVVPmed.

Van de mogelijkheid om deeltijds het werk te hervatten in het ziekteverlofstelsel werd in 2018 opnieuw meer gebruik gemaakt dan in 2017.

Er waren 291.563 dagen VVP-ziekte. Dat zijn 52.485 dagen VVP-ziekte meer dan in 2017, wat een stijging vertegenwoordigt van 21,95%. In totaal hebben 2.578 personeelsleden dat verlof opgenomen. Het grootste aantal dagen VVP-ziekte wordt opgenomen binnen de leeftijdsgroep 46-55 jaar. De meerderheid van de aanvragers zijn personeelsleden die afwezig zijn wegens psychosociale aandoeningen, namelijk 42,44%.

We stellen vast dat bij het verlof wegens verminderde prestaties wegens ziekte het gemiddelde aantal opgenomen dagen in 2018 stijgt van 109,52 dagen naar 113,10 dagen.

Langdurig verlof voor verminderde prestaties om medische reden (LVVPmed) werd in 2018 opgenomen door 1.814 personeelsleden (219 mannen en 1.595 vrouwen) voor in totaal 552.788 dagen, in 2017 ging het om 1.500 personeelsleden en 442.014 dagen. Het gaat hier bijgevolg om een stijging met 20,93% qua personeelsleden en een stijging van 25,06% qua aantal dagen. Deze stijging is een stuk kleiner dan de stijging die we noteerden in 2017. Toen was er een stijging van 46,3 % qua aantal dagen LVVPmed t.o.v. 2016.

De evolutie is verklaarbaar, omdat personeelsleden wegens de aard van hun aandoening meerdere jaren van LVVPmed gebruik maken en er elk jaar een aantal nieuwe personeelsleden bijkomen. De perioden waarin personeelsleden gebruik maken van LVVPmed hebben geen invloed op hun ziektekrediet, maar er is wel een bezoldiging voor 60 % van het volume dat de personeelsleden niet meer werken.

Bij de mannen situeert het grootste aantal personeelsleden met LVVPmed zich in de leeftijdsgroep 56-65 jaar, bij de vrouwen in de leeftijdsgroep 46-55j. Opvallende vaststelling is dat 424 personeelsleden jonger zijn dan 46 jaar, 70 zelfs jonger dan 36 jaar. Wellicht zal een grote groep van deze personeelsleden een heel lange periode met verminderde prestaties werken, nl. tot aan de vooravond van het pensioen. We zien ook een stijging van de psychosociale aandoeningen bij LVVPmed. In totaal is 16,71% van de dagen LVVPmed het gevolg van een psychosociale aandoening.

Evolutie van de controles die het controleorgaan uitvoerde in 2018

In 2017 werden 19.117 controles uitgevoerd door de controlefirma. In vergelijking met vorig jaar is dit een daling door een gelijkblijvend budget, maar met een indexverhoging van de prijs van de controles. 31,49% van de controles gebeurden op initiatief van Certimed zelf, op basis van afgesproken criteria. Op initiatief van de werkgevers is 22,56% van de controleaanvragen uitgevoerd. Daarnaast stijgt ook het aantal controles op initiatief van het personeelslid. Hun aandeel bedraagt in 2018 45,47%.

Nieuw in het jaarrapport 2018 is de aparte opname van een rubriek m.b.t. de klachten naar aanleiding van controles van afwezigheid wegens ziekte of onderzoeken m.b.t. deeltijds werken.

